

สัมภาษณ์พิเศษ

นางสาวณิรดา จิสุทริชาติธาดา

รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

เรื่องเด่นประจำฉบับ

**“Rising Beyond Challenges :
Toward Sustainability for Thailand’s Industries
ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่อนาคตที่ยั่งยืน**

บทความพิเศษ

ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย
สู่อนาคตที่ยั่งยืน

นานาสาระ:

- ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง Supply Chain ของไทย เพื่อลดผลกระทบจากภาษีนำเข้าของสหรัฐอเมริกา ภายหลังจากการบังคับใช้ Reciprocal Tariff
- ผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง สหรัฐอเมริกา-เวเนซุเอลาต่อภาพรวมเศรษฐกิจไทย

เกร็ดความรู้คู่อุตสาหกรรม

- Halal Route: ล่องแม่ปิงอิงเจ้าพระยา แลอันดามัน โอกาสของสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลไทย กับประเทศเศรษฐกิจฮาลาล

CONTENTS

ปีที่ 22 ฉบับที่ 83 ประจำเดือนมกราคม - มีนาคม 2569

3 เรื่องเด่นประจำฉบับ

Rising Beyond Challenges :
Toward Sustainability
for Thailand's Industries
ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย
สู่นาคตที่ยั่งยืน

8 บทความพิเศษ สศอ.

ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย
สู่นาคตที่ยั่งยืน

14 สัมภาษณ์พิเศษ

นางสาวนิรดา วิสุทธิชาติธาดา
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

20 ภาวะแนวโน้มเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สรุปดัชนีอุตสาหกรรมไทย
ไตรมาส 4/2568

24 นานาสาระ

- ▶ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง Supply Chain ของไทย เพื่อลดผลกระทบจากภาษีนำเข้าของสหรัฐอเมริกา ภายหลังจากการบังคับใช้ Reciprocal Tariff
- ▶ ผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง สหรัฐอเมริกา-เวเนซุเอลา ต่อภาพรวมเศรษฐกิจไทย

35 เกร็ดความรู้คู่อุตสาหกรรม

Halal Route: ล่องแม่ปิง อิงเจ้าพระยา
แลอันดามัน โอกาสของสินค้าอุตสาหกรรม
และบริการฮาลาลไทย
กับประเทศเศรษฐกิจฮาลาล

40 รอบรู้อุตสาหกรรม

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานที่ผ่านมา

47 OIE Business Indicator

- ▶ การส่งออก – นำเข้า สินค้าอุตสาหกรรมไทย
- ▶ The Early Warning System of Industrial Economic
- ▶ ดัชนีชี้้นำเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (PMI)

บรรณาธิการแถลง

สวัสดีท่านผู้อ่านทุกท่าน วารสารเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ฉบับที่ 83 ประจำเดือนมกราคม - มีนาคม 2569 นำเสนอเรื่องเด่น "Rising Beyond Challenges :Toward Sustainability for Thailand's Industries ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่นาคตที่ยั่งยืน" จากงานประจำปี สศอ. (OIE Forum) ครั้งที่ 17

ในส่วนของบริษัทพิเศษ นำเสนอเรื่อง “ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่นาคตที่ยั่งยืน” จากการเสวนาในงานประจำปี สศอ. (OIE Forum) ครั้งที่ 17

สัมภาษณ์พิเศษพบกับ นางสาวนิรดา วิสุทธิชาติธาดา รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ต่อด้วย นานาสาระ “ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง Supply Chain ของไทยเพื่อลดผลกระทบจากภาษีนำเข้าของสหรัฐอเมริกา ภายหลังจากการบังคับใช้ Reciprocal Tariff” และ “ผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งสหรัฐอเมริกา-เวเนซุเอลา ต่อภาพรวมเศรษฐกิจไทย” และ เกร็ดความรู้คู่อุตสาหกรรม “Halal Route: ล่องแม่ปิง อิงเจ้าพระยา แลอันดามัน โอกาสของสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลไทย กับประเทศเศรษฐกิจฮาลาล” แล้วพบกันใหม่อีกครั้งกับวารสารฯ ฉบับหน้าค่ะ

ด้วยความปรารถนาดี
บรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

ศุภกิจ บุญศิริ

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นรุณ สุขสมาน

รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นิรดา วิสุทธิชาติธาดา

รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

อนุวัตร จุลินทร

ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ระหว่างประเทศ

วิลาวัลย์ คำจตุ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการซื้อและเตือนภัย

ภาคอุตสาหกรรม

สมานลักษณ์ ตัมชิตกุล

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มความสามารถ

ในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม

บรรณาธิการบริหาร

ศุภิตา เสมอมีสุข

เลขาธิการกรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

กองบรรณาธิการ

อนุชิต บุญจันทร์คง

วรรณารถ มีภูมิรู้

อัมพร สุวรรณรัตน์

กุลชลี โหมตพลาย

ปิญชาน์ ศรีสังข์

นเรศ กิจจาพัฒนาพันธ์

อภิษฐา บุญกลิ่น

พวงพิศ วิเศษสุวรรณภูมิ

บุญอนันต์ เสวตสิทธิ์

ปฎิญา มั่งคั่ง

ศันสนีย์ กาญจนวีรวิทย์

พลอยปวีณ์ ชุ่มชาติ

ข้อความที่ปรากฏในวารสารเป็นทัศนคติส่วนตัวของผู้เขียน

หากต้องการนำข้อเขียนหรือบทความ ไปตีพิมพ์ เผยแพร่ หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด กรุณาติดต่อกองบรรณาธิการ

OIE Forum Rising Beyond Challenges

Toward Sustainability for Thailand's Industries
ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่อนาคตที่ยั่งยืน

17th OIE Forum Rising Beyond Challenges

Toward Sustainability for Thailand's Industries

ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่อนาคตที่ยั่งยืน

17th OIE Forum Rising Beyond Challenges

Toward Sustainability for Thailand's Industries

ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่อนาคตที่ยั่งยืน

Rising Beyond Challenges : Toward Sustainability for Thailand's Industries ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่อนาคตที่ยั่งยืน

นโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม จัดงานประจำปี สศอ. (OIE Forum) ครั้งที่ 17 “Rising Beyond Challenges : Toward Sustainability for Thailand's Industries ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่อนาคตที่ยั่งยืน” เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2569 ณ ห้องประชุม 208 - 209 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพฯ และผ่านระบบออนไลน์ (Live Streaming) โดยได้รับเกียรติจาก ดร.ณัฐพล รังสิตพล ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ หัวข้อ “ดึงอุตสาหกรรมไทยสู่การเติบโตยุคใหม่ที่ยั่งยืน” และกล่าวรายงานโดย นายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ซึ่งการจัดงานครั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและนำเสนอนโยบายกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อนำไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยมีผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สมาคม มูลนิธิ สถาบัน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ สื่อมวลชน ตลอดจนผู้สนใจเข้าร่วมงานกว่า 1,200 คน

ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มีการพัฒนา PCB, HDD, คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบอย่างต่อเนื่อง และอุตสาหกรรมอาหาร แม้ตัวเลขมีขึ้นลงบ้าง แต่โดยรวมยังคงไปได้ดี อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ตัวเลขทางเศรษฐกิจของโลกในปี 2564-2569 ยังไม่ขยายตัวสูงเท่าช่วงก่อน COVID-19 ทำให้การฟื้นตัวยังคงเป็นไปอย่างช้า ๆ ขณะที่ พฤติกรรมของผู้บริโภคเปลี่ยนไป เกิด New Normal ส่งผลให้หลายธุรกิจต้องมีการปรับตัว เช่น การสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ ร้านค้าออนไลน์ การพัฒนาด้านเทคโนโลยีและ AI กระทบอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลง ส่งผลให้แต่ละประเทศต้องมีมาตรการรับมือ และเริ่มมีการกำหนดกฎระเบียบของโลก และกฎเกณฑ์ทางการค้าต้องเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดูแลสังคม และแรงงาน

เปิดงานและปาฐกถาพิเศษ หัวข้อ “ดึงอุตสาหกรรมไทยสู่การเติบโตยุคใหม่ที่ยั่งยืน”

ดร.ณัฐพล รังสิตพล ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กล่าวว่า ที่ผ่านมาการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมเกิดจากความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ โดย สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) เป็นหน่วยงานดูแลเรื่องข้อมูลเชิงลึก ซึ่งสิ่งที่สำคัญคือ การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลถูกต้องแม่นยำ ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนในการทำธุรกิจได้ โดยมีการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของประเทศ 3 กลุ่ม ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งในส่วนของอุตสาหกรรมยานยนต์ที่มีการพัฒนาไปสู่ EV โดยรวมยังไปได้ดี ด้านอุตสาหกรรม

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) มีการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยมุ่งเน้นเรื่องความยั่งยืนเป็นสำคัญ โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ

1. อุตสาหกรรมต้องแข่งขันได้ในอนาคต แม้ว่าภายใต้เศรษฐกิจที่ยังดูไม่ค่อยดีมากนัก แต่ยังมีความหวังจากการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเศรษฐกิจใหม่ โดยพยายามหามาตรการและกลไกในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ เช่น **อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่** มีความลงลึกของมาตรการมากขึ้น การใช้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมาเป็นกลไกใน**อุตสาหกรรมระบบราง** มุ่งเน้นให้เกิดความยั่งยืน **อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ** มีมาตรการผลักดันเรื่องการใช้ของจำเป็นภายในประเทศ การพัฒนา**อุตสาหกรรมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย** Longevity การออกแบบบ้าน/รถ ต้องมีมิติที่ให้ความสำคัญกับคนสูงวัย **อุตสาหกรรมแพทย์** ต้องมีตลาดเฉพาะที่สอดคล้องกับศักยภาพของประเทศ **อุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่** **อุตสาหกรรมก่อสร้าง** ต้องนำโปรแกรม เครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้เหมือนต่างประเทศ **อุตสาหกรรมสร้างสรรค์** เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ในอนาคต โดยสร้างแบรนด์คนไทยให้เข้มแข็ง ควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานสินค้า เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ภายใต้แนวคิด Made in Thailand และ **เกษตรอุตสาหกรรม** การใช้การเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย มีองค์การเฉพาะดูแล เดิมมีการเผาประมาณร้อยละ 60 มีพัฒนาการเรื่องการควบคุม มีการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ไม่เผา มีการรับซื้อใบอ้อย มีการตัดอ้อยสดมากขึ้น นำไปสู่การพัฒนาน้ำตาลสีเขียว คือน้ำตาลที่มาจากอ้อยไม่เผา และในอนาคตจะมีการขยายผลไปสู่อุตสาหกรรมอื่น ๆ ด้วยให้มีการจัดการอย่างเป็นระบบ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ ทุกเรื่องที่ทำจะใช้ดิจิทัลเข้ามาช่วยรายงานข้อมูลอยู่ในระบบเดียวกัน Single Form รง.8 รง.9 และรายงานการประกอบการตามกฎหมายโรงงาน ลดภาระผู้ประกอบการ ให้เหลือการจัดทำรายงานน้อยที่สุด และมีการนำข้อมูลที่ได้จากรายงานมาใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย

2. การดูแลสังคมและชุมชน โรงงานต้องปรับตัว สร้างสมดุลให้เหมาะสมกับคุณภาพชีวิตของชุมชนโดยรอบ เคารพกติกาในการอยู่ร่วมกัน ดังเช่นการงดเผาอ้อย และโรงงานน้ำตาลไม่รับอ้อยเผา ทำให้ลดฝุ่น PM 2.5 หรือการใช้มาตรฐาน EURO 5/EURO 6

3. กติกาสากล อุตสาหกรรมไทยต้องเร่งปรับตัวให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของโลกที่กระชับขึ้น เช่น CBAM และ EUDR ที่เริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการในการแข่งขัน และรักษาความเข้มแข็งของการประกอบกิจการ

และ **4. การกระจายรายได้** ประเทศไทยต้องมีการกระจายรายได้ โดยมีเม็ดเงินหมุนเวียนไปสู่ฐานราก ผ่านการจ้างงาน การใช้วัตถุดิบในชุมชน เพื่อให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำหรับการดำเนินงานของ อก. ที่ได้เร่งขับเคลื่อน มีหลายเรื่อง เช่น ควบคุมการเผาอ้อย ต้องควบคุมอย่างเท่าเทียม ขณะเดียวกัน เรื่องมาตรฐานเป็นเรื่องที่ อก. ดูแลอย่างจริงจัง ถ้าใครพบเห็นความไม่เท่าเทียมหรือพบเห็นสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ขอให้แจ้งผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมีระบบร้องเรียนที่ทันสมัย ส่วนเรื่องการสวมสิทธิ์ สศอ. มีการศึกษาสินค้าที่มีความเสี่ยง โดย อก. จะดูแลผู้ประกอบการให้ดีให้เดินไปข้างหน้าได้

“การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาทั้ง 4 มิติ ต้องมีนโยบายที่ดีและเหมาะสม อยากรได้อะไร ต้องบอกให้ชัด ขอฝากให้ผู้ประกอบการร่วมมือกัน ปรับตัวให้เท่ากัน เชื่อว่าเมื่อได้รัฐบาลใหม่ที่มีเสถียรภาพ ภาคอุตสาหกรรมน่าจะมีทิศทางที่ดีขึ้น มีอะไรที่ อก. ช่วยได้ ขอให้ทุกท่านเสนอความเห็นมาได้ ภายใต้การดำเนินงาน MIND as one และ Thailand as one ซึ่งจะขับเคลื่อนประเทศให้เดินหน้าไปบนทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และเติบโตได้อย่างยั่งยืน”

กล่าวรายงานการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กล่าวว่า สศอ. ทำหน้าที่ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม และเป็นกลไกสำคัญที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับภาคอุตสาหกรรมไทย ผ่านการดำเนินงานตามภารกิจสำคัญทั้งในด้านการจัดทำนโยบาย แผนงาน มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรม ของประเทศ และการศึกษาวิเคราะห์ให้บริการข้อมูลสารสนเทศเพื่อชี้แนะและเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยการจัดงานประจำปี สศอ. (OIE Forum) ในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นเวทีในการชี้แนะการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ สู่ความยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของ สศอ. แล้ว ยังถือเป็นการบูรณาการความร่วมมือเชื่อมโยงฟันเฟืองต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ทั้งหน่วยงานภายในกระทรวงอุตสาหกรรม

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างให้เกิดระบบนิเวศของการทำงานที่จะเติมเต็มให้ภาพความสำเร็จของอุตสาหกรรมไทย ให้มีความสมบูรณ์ แข็งแกร่ง และพร้อมแข่งขันในเวทีโลก

ในช่วงปี 2568 ที่ผ่านมา สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ และปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถตามบทบาทหน้าที่ที่ครอบคลุมในด้านต่าง ๆ โดยจัดทำนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา และขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพสูงให้สามารถแข่งขันได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและผันผวน และสร้างความเติบโตให้กับเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งนอกจากการดำเนินการขับเคลื่อนงานด้านนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมในหลายเรื่องไปสู่ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์กับภาคเศรษฐกิจ สังคม และประชาชน ในวงกว้างแล้ว สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นองค์กรที่มีฐานข้อมูลเชิงลึก จัดทำดัชนีอุตสาหกรรม และระบบชี้แนะและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนกระทรวงอุตสาหกรรมไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลพร้อมให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การทำงานในรูปแบบ “MIND as One” ที่มุ่งเน้นให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมบูรณาการการทำงานเป็นทีมเดียวกัน

สำหรับกิจกรรมภายในงานประกอบด้วย การจัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินงานของ สศอ. อาทิ โซนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ โซน Go Green Go Together โซนการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเศรษฐกิจ โซนอุตสาหกรรมฮาลาลไทย โซนระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล และโซน Automotive Circularity และจัดให้มีการปาฐกถาพิเศษ รวมทั้งการเสวนาพิเศษในหัวข้อ “ผ่าความท้าทายด้านอุตสาหกรรมไทยสู่อนาคตที่ยั่งยืน” เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนมุมมองกับวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิชั้นนำในแวดวงอุตสาหกรรมไทย ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยเสริมแกร่งศักยภาพอุตสาหกรรมไทยให้เข้มแข็ง พร้อมก้าวสู่ “อนาคตที่เติบโตอย่างยั่งยืน”

จัดทำโดย :

นางสาวสมานลักษณ์ ตัณฑกุล
นางสาวชัตติยา วิสารัตน์
นางสาวเรวดี แก้วมณี
นางสาวณิชารีย์ อังสุมาลิน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง :

งานประจำปี สศอ. (OIE Forum) ครั้งที่ 17
วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2569

17th OIE Forum

Rising Beyond Challenges

Toward Sustainability for Thailand's Industries

ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่นาคตที่ยั่งยืน

ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่นาคตที่ยั่งยืน

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

งานประจำปี สศอ. (OIE Forum) ครั้งที่ 17 “Rising Beyond Challenges : Toward Sustainability for Thailand’s Industries ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่นาคตที่ยั่งยืน” เมื่อวันพุธที่ 4 กุมภาพันธ์ 2569 ณ ห้องประชุม 208 - 209 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพฯ และผ่านระบบออนไลน์ (Live Streaming) ในช่วงเสวนาหัวข้อ “ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่นาคตที่ยั่งยืน” ได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ นายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ดร.บพรุจ จินดาสมบัติเจริญ นักวิชาการนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรม สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) นางสาวสลิลลา สีหพันธ์ ผู้อำนวยการบริหารฝ่ายองค์กรสัมพันธ์ บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด และนายกฤษฏา ประเสริฐสุโข กรรมการผู้จัดการ บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)

นายศุภกิจ บุญศิริ

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมไทยให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน ทั้งการกำกับดูแลให้มีกฎหมายกฎระเบียบเพื่อควบคุมการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม และการส่งเสริมสนับสนุนให้มีหน่วยงานดูแลแหล่งเงินทุนเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความยั่งยืนได้ นอกจากนี้ สศอ. มีบทบาทในการจัดทำและเสนอนโยบาย/มาตรการเพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรม การติดตามและประเมินผล ตลอดจนการวิเคราะห์ทิศทางเพื่อชี้แนะและเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยข้อมูลสำคัญที่ สศอ. จัดทำและเผยแพร่เป็นประจำทุกเดือน คือ ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index : MPI) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถประเมินสถานการณ์ของภาคการผลิตในแต่ละเดือน และวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและความท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมต่อไป

อย่างไรก็ดี แม้จะมีความท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้นหลายประเด็น แต่ประเด็นท้าทายที่ทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญ คือ 1) การเกิดสงครามการค้า (Trade War) และภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) ที่ถือเป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ ทั้งด้านกระบวนการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ (Logistics) รวมถึงส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการลงทุนและการดำเนินธุรกิจ ซึ่งสุดท้ายแล้วอุปสรรคเหล่านี้จะย้อนกลับมาเป็นต้นทุนการผลิตและต้นทุนของสินค้าต่อไป และ 2) การเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี (Disruptive Technology) โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ซึ่งปัจจุบันมีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างหลากหลาย

ในภาคอุตสาหกรรม ทั้งในระดับโรงงาน ที่มีการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) อินเทอร์เน็ตทุกสรรพสิ่ง (Internet of Things : IoT) และหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ (Robotics and Automation) มาใช้เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ในกระบวนการผลิต ตลอดจนแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมภายในโรงงาน และในระดับรายสาขาอุตสาหกรรม โดย อก. ได้มีการผลักดันการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) 12 สาขาอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพสูง (First S-Curve) 5 อุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-Curve) และที่เพิ่มขึ้นมาอีก 2 สาขาอุตสาหกรรม คือ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และอุตสาหกรรมพัฒนาบุคลากรและการศึกษา ซึ่ง อก. โดย สศอ. ได้ขับเคลื่อนและดำเนินการผลักดันอุตสาหกรรมเป้าหมายดังกล่าวผ่านแผน/มาตรการดังนี้ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2570) มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561 - 2570 มาตรการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย และมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ทั้งนี้ เพื่อให้อุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้เป็นเครื่องจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สอดคล้องกับบริบทความท้าทายใหม่ของโลกต่อไป

ดร.บพรุจ จินตาสสมบัติเจริญ

นักวิชาการนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรม

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)

ในอดีตที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยมีการเติบโตที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในช่วงของการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard) แต่หลังจากนั้นเศรษฐกิจของประเทศได้เริ่มเข้าสู่ภาวะถดถอยอย่างต่อเนื่อง จากความท้าทายและความผันผวนของปัจจัยภายนอกในหลายมิติที่เกิดขึ้น ส่งผลให้การผลักดันนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐและการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนมีอุปสรรคความยากลำบากมากขึ้น เช่น กรณีการเกิดสงครามการค้า (Trade War) ที่ทำให้การส่งออกสินค้าระหว่างประเทศมีความยุ่งยากมากขึ้น ขณะเดียวกันสินค้าจากต่างประเทศต่างไหลทะลักเข้ามาในประเทศมากขึ้น ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันหาทางออกว่าควรมีมาตรการกำกับดูแลและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร และควรมีมาตรการส่งเสริมอย่างไร เพื่อภาคการผลิตของไทยสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกต่อไป นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วก็เป็นอีกความท้าทายที่ต้องเผชิญ ซึ่งจะเห็นได้จากเดิมประเทศไทยมีศักยภาพในการเป็นฐานการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (Hard Disk Drive) และรถยนต์สันดาป (Internal Combustion Engine : ICE) แต่การเข้ามาของเทคโนโลยีสมัยใหม่และ AI ได้ส่งผลทำให้เกิดการหยุดชะงักของอุตสาหกรรมเดิมดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะประเมินได้ว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้น

ไม่น้อยเพียงใด สำหรับประเด็นเรื่องความยั่งยืน (Sustainability) สิ่งสำคัญประการแรกที่ต้องคำนึงถึง คือ Climate Regulations หรือกฎกติกาใหม่ ๆ ในการกำกับดูแลเพื่อป้องกันการดำเนินกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งภาคเอกชนและภาคอุตสาหกรรมจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อกฎกติกาเหล่านั้น เช่น การประกาศใช้มาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism : CBAM) ของสหภาพยุโรป โดยให้เริ่มรายงานข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ถูกปล่อยออกมาจากกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร (Carbon Footprint) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 หรือในช่วงระยะเปลี่ยนผ่าน (Transition Period) และบังคับใช้เต็มรูปแบบ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569

จากการศึกษาผลกระทบของ CBAM โดยสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่า อุตสาหกรรมที่อยู่ในขอบเขต CBAM เปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมที่อยู่นอกขอบเขตของ CBAM มีความแตกต่างกันของผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในเรื่องของการรายงานและการทวนสอบที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนเพิ่มขึ้น โดยตั้งแต่ปี 2566 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมที่อยู่ในขอบเขตของ CBAM มีการส่งออกลดลงถึงร้อยละ 24 ทั้งนี้ มีการคาดการณ์ว่าในอีก 5 - 10 ปีข้างหน้า โลกจะต้องเผชิญกับ Climate Impact หรือทางวิชาการเรียกว่า ความเสี่ยงทางกายภาพ (Physical Risk) ที่รุนแรงมากขึ้น เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง สภาพอากาศร้อนจัด เป็นต้น ซึ่งภาคอุตสาหกรรมต้องเร่งหาวิธีรับมือกับผลกระทบดังกล่าว เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศสามารถดำเนินต่อไปได้ โดยกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมได้มีการจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (Thailand's National Adaptation Plan : NAP) เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับตัวของแต่ละภาคส่วน ซึ่งสุดท้ายแล้วต้องพิจารณาว่าจะมีการแปลงแผน NAP มาสู่การปฏิบัติของภาคเอกชนอย่างไร และควรมีการสนับสนุนเพิ่มเติมอย่างไร

อย่างไรก็ดี ความท้าทายดังกล่าวสามารถพลิกมาเป็นโอกาสได้ โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ด้วยการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการวางกรอบการดำเนินงานในภาพรวม ได้แก่ 1) การปรับโครงสร้างสู่กิจการมูลค่าสูง โดยการพัฒนาทักษะกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ 2) การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและความยั่งยืน โดยการนำ AI มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลภายในโรงงาน และการพัฒนาการใช้น้ำในกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อประหยัดพลังงานและลดต้นทุน และ 3) การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสีเขียว โดยการส่งเสริมผู้ผลิตต้นน้ำ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) ที่มีศักยภาพในการปรับตัวค่อนข้างช้า

นางสาวสลิลา สิทพันธ์ุ

ผู้อำนวยการบริหารฝ่ายองค์กรสัมพันธ์

บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด

บริษัท เนสท์เล่ฯ เป็นผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มรายใหญ่ที่มีสาขาธุรกิจกระจายอยู่ใน 183 ประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยบริษัทฯ มีนโยบายว่า เมื่อเข้าไปดำเนินธุรกิจในประเทศใด จะต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั้น ๆ ตลอดห่วงโซ่การผลิต (Supply Chain) ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การจ้างแรงงานในพื้นที่ไปจนถึงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในประเทศ ซึ่งบริษัทฯ ได้ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมาเป็นระยะเวลายาวนานกว่า 130 ปี และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีสินค้าที่หลากหลายครอบคลุมกลุ่มสินค้าหลักในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เช่น เมล็ดกาแฟ เมล็ดโกโก้ นม โดยบริษัทฯ มองว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูง ทั้งด้านแหล่งวัตถุดิบทางการเกษตร แรงงานคุณภาพ ตลอดจนระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

ปัจจุบันบริษัท เนสท์เล่ฯ มีโรงงานในประเทศไทยจำนวน 8 แห่ง และมีการจ้างงานแรงงานกว่า 3,000 คน เพื่อผลิตสินค้าหลากหลายแบรนด์ที่เป็นที่รู้จัก ซึ่งในช่วง 5 - 6 ปีที่ผ่านมาบริษัทฯ ได้ขยายการลงทุนเพิ่มเติมในประเทศไทยคิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 28,000 ล้านบาท โดยปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจลงทุน ได้แก่ ศักยภาพด้านวัตถุดิบ ศักยภาพด้านแรงงานไทยที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งปัจจุบันสามารถพัฒนาจนไปประจำอยู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงกฎระเบียบและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้อต่อการประกอบอุตสาหกรรม ทำให้ประเทศไทยยังคงเป็นฐานการผลิตที่มีความสำคัญของบริษัท เนสท์เล่ฯ ในระดับภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ถือเป็นหนึ่งในความเสี่ยงที่สำคัญของการดำเนินธุรกิจให้อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เนื่องจากส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งหากไม่มีวัตถุดิบ บริษัทฯ ก็ไม่สามารถผลิตอาหารและเครื่องดื่มได้ ทั้งนี้ จากข้อมูลการศึกษาของสถาบันวิจัยที่เชื่อถือได้ ระบุว่าปริมาณการผลิต (Supply) กาแฟของโลกมีแนวโน้มลดลงถึงร้อยละ 50 ภายในปี 2593 ขณะที่ความต้องการบริโภคกาแฟเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลได้ว่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ผลผลิตกาแฟทั่วโลกลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ราคาวัตถุดิบเพิ่มขึ้น 3 - 4 เท่า ซึ่งเป็นภาระต้นทุนที่สูงขึ้นต่อผู้ประกอบการ และสุดท้ายย่อมส่งผลกระทบต่อมายังผู้บริโภค นอกจากนี้ภัยธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์ได้ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรลดลง แม้จะมีการส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่ (Big Farm) เพื่อลดต้นทุนการผลิต

และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แต่เป็นเพียงการให้ผลผลิตที่ดีในระยะสั้น ซึ่งในระยะยาวอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศเนื่องจากการขาดความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) ทำให้ไม่สามารถรักษาผลผลิตได้อย่างยั่งยืน

บริษัท เนสท์เล่ฯ มองว่าความยั่งยืนมีประโยชน์ที่ชัดเจนใน 3 มิติ ได้แก่ 1) การช่วยลดต้นทุนในระยะยาว 2) การสร้างความมั่นคงของแหล่งที่มาวัตถุดิบ ซึ่งช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันขององค์กร และ 3) การสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อแบรนด์ (Brand Love) โดยบริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานหลัก 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาต้นน้ำของห่วงโซ่การผลิต (Supply Chain) โดยการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรเรื่องการเพาะปลูกอย่างยั่งยืน (Sustainable Sourcing) และการเกษตรเชิงฟื้นฟู (Regenerative Agriculture) ไม่ใช่การเกษตรเชิงทำลาย เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ 2) การลดการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการผลิต (Carbon Reduction) โดยการส่งเสริมให้โรงงานทั้ง 8 แห่งในประเทศไทยใช้พลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) ร้อยละ 100 3) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (Water Stewardship) ซึ่งถือเป็นทรัพยากรสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการผลิต โดยการคืนทรัพยากรน้ำกลับสู่ชุมชนในสัดส่วนร้อยละ 100 พร้อมจัดหาวิธีการรับมือกับปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น และ 4) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (Packaging) และการพัฒนาระบบการจัดการและรีไซเคิลบรรจุภัณฑ์ภายในประเทศ (System for Recycling) เพื่อให้เกิดระบบหมุนเวียนทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพตลอดห่วงโซ่อุตสาหกรรม

นายกฤษฎา ประเสริฐสุโว

กรรมการผู้จัดการ

บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)

บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอลฯ หรือ GGC ได้ดำเนินธุรกิจมาเป็นระยะเวลา 20 ปี ซึ่งจุดเริ่มต้นของบริษัทฯ เกิดจากการน้อมนำพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 ที่ทรงให้ความสำคัญกับประเด็นด้านพลังงานของประเทศ โดยในอดีตประเทศไทยใช้พลังงานจาก “น้ำมันใต้ดิน” หรือฟอสซิล มาอย่างยาวนาน ขณะที่ประเทศไทยมีศักยภาพการผลิต “น้ำมันบนดิน” โดยเฉพาะไบโอดีเซล (Biodiesel) ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์ม จึงก่อตั้ง GGC ขึ้นเพื่อเป็นผู้ผลิตพลังงานชีวภาพที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศค่อนข้างสูง โดยเริ่มจากการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์ม ซึ่งปัจจุบันอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของไทยมีมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ 300,000 ล้านบาท/ปี และมีเกษตรกรในห่วงโซ่อุปทานมากกว่า 400,000 ครอบครัว โดยประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน อันดับที่ 3 ของโลก รองจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย มีผลผลิตปาล์มน้ำมันอยู่ประมาณ 6 ล้านไร่ แม้ว่าส่วนแบ่งตลาดโลกของไทยจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 5 ซึ่งแตกต่างจากสองประเทศแรกที่รวมกันถึงร้อยละ 70 - 80 แต่ไทยมีข้อได้เปรียบเรื่อง ความเสี่ยงด้านการบุกรุกทำลายป่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า อินโดนีเซียและมาเลเซีย ส่งผลให้ปาล์มน้ำมันของไทยมีโอกาสเติบโตในระยะยาวภายใต้กรอบความยั่งยืน

ในระยะแรก GGC มุ่งเน้นการผลิตไบโอดีเซลด้วยการสกัดน้ำมันปาล์มจากเนื้อปาล์ม และต่อมาได้ต่อยอดสู่การผลิต “โอเลโอเคมิคอล” (Oleochemicals) ซึ่งเป็นสารตั้งต้นที่ใช้ในผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน เครื่องสำอาง ครีม โลชั่น โดยโอเลโอเคมิคอลแบ่งออกเป็น

2 ประเภท ตามระดับคุณภาพ คือ เกรดเคมีทั่วไป และเกรดชีวภาพ (Bio-based) ซึ่งผลิตภัณฑ์ของ GGC อยู่ในกลุ่มเกรดชีวภาพ จัดเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Product) ทั้งนี้ ปัจจุบัน GGC เป็นผู้ผลิตโอเลโอเคมิคอลเพียงรายเดียวในประเทศไทย และมีการส่งออกไปยังตลาดทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังขาดอุตสาหกรรมปลายน้ำที่เป็นผลิตภัณฑ์เฉพาะทางหรือผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง (Specialty หรือ High Value Products) ทำให้วัตถุดิบถูกส่งออกไปแปรรูปในต่างประเทศ ก่อนนำกลับมาจำหน่ายในประเทศในราคาที่สูงกว่ามาก ซึ่งประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำของประเทศไทยให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ GGC ได้ส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันแบบคาร์บอนต่ำ (Low Carbon) โดยใช้สวนปาล์มน้ำมันเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน ควบคู่กับการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ เช่น การนำข้อมูลจากดาวเทียมมาวัดผลการกักเก็บคาร์บอน ซึ่งเป็นความร่วมมือกับบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) รวมถึงการทำงานร่วมกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) เพื่อกำหนดมาตรฐานการจัดการและการวัดผลคาร์บอนเครดิต โดย GGC มองว่าในอีก 3 ปีข้างหน้า เกษตรกรจะสามารถสร้าง

จากบริบทของโลกปัจจุบันที่เผชิญกับความไม่แน่นอนสูงจากหลายปัจจัย GGC มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นธุรกิจที่ดำเนินงานบนหลักความยั่งยืน (Sustainability Business) ซึ่งต้องสร้างสมดุลใน 3 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับตัวและเตรียมพร้อมให้สามารถแข่งขันได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกมิติ แม้จะมีความผันผวนด้านนโยบายระดับโลก และบางประเทศเลือกให้ความสำคัญกับการพึ่งพาตนเองมากขึ้นก็ตาม โดย GGC ยังคงมุ่งมั่นในการเป็นผู้นำด้านเคมีภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ผ่านการพัฒนาธุรกิจหลัก 3 กลุ่ม ได้แก่ พลังงานชีวภาพ (Bio Energy) เคมีชีวภาพ (Biochemical) และผลิตภัณฑ์เฉพาะทาง (Specialty) ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทยที่เป็นประเทศเกษตรกรรม และมีความได้เปรียบด้านวัตถุดิบ ทั้งนี้ การสร้างความยั่งยืนไม่สามารถดำเนินการโดยองค์กรใดองค์กรหนึ่งได้ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) GGC จึงให้ความสำคัญกับเกษตรกรรายย่อย ซึ่งเป็นส่วนต้นน้ำของห่วงโซ่ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตปาล์มน้ำมันที่ต้องเผชิญความท้าทายด้านผลผลิตและต้นทุนการผลิต โดยปัจจุบัน GGC มีกิจกรรมร่วมกับเกษตรกรรายย่อยประมาณ 2,000 ราย และการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 6 แห่ง เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการทำเกษตรสมัยใหม่ รวมถึงการเข้าสู่มาตรฐาน RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil) ซึ่งเป็นมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนที่คำนึงถึงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยผลลัพธ์ที่ได้ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตจากเดิมมาอยู่ที่เฉลี่ย 3.8 ตัน และบางรายสามารถเพิ่มผลผลิตได้ถึง 6 ตัน ขณะเดียวกันต้นทุนการผลิตลดลงจากประมาณ 2.8 บาท/ตัน เหลือ 2.2 บาท/ตัน ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้และกำไรเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการกระจายรายได้และการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจในชุมชน

รายได้เพิ่มเติมจากการขายคาร์บอนเครดิตนอกเหนือจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งในอนาคตสามารถขยายผลแนวคิดดังกล่าวไปยังสินค้าเกษตรอื่น ตามกรอบของระเบียบว่าด้วยสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (EU Regulation on Deforestation-free products : EUDR) ที่ครอบคลุมสินค้า 7 ประเภท เช่น ยางพารา กาแฟ โกโก้ ถั่วเหลือง ปศุสัตว์ เป็นต้น นอกจากนี้ GGC ได้ตั้งเป้าหมายการเป็นองค์กร Net Zero ภายในปี 2593 โดยมุ่งเน้นการผลิตเฉพาะผลิตภัณฑ์สีเขียว ใช้พลังงานสะอาด และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดกระบวนการผลิต ทั้งนี้ GGC เชื่อว่าหากเกิดความร่วมมืออย่างแท้จริงตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ จะช่วยสร้างความสมดุลด้านต้นทุนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่ความยั่งยืนร่วมกันตลอดทั้งห่วงโซ่อุตสาหกรรม

จัดทำโดย :

นางสาวสมานลักษณ์ ตันจิตกุล
นางสาวชัตติยา วิจารณ์
นางสาวเรวดี แก้วมณี
นางสาวณิชาธิ์ อังสุมาลิน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง :

งานประจำปี สศอ. (OIE Forum) ครั้งที่ 17
ช่วงเสวนาหัวข้อ “ฝ่าความท้าทาย ดันอุตสาหกรรมไทย สู่นาคสมัยยั่งยืน”
วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2569

“วารสารฯ ฉบับนี้จะพาทุกท่านไปทำความรู้จักกับ
ผู้บริหารหญิงแห่งสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)
ผู้ที่มากด้วยความรู้ความสามารถในหลายบทบาท
กับ **รศอ.นิรดา วิสุทธิชาติธาดา**
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
หรือ “**รองฯ ไอ้**” กับภารกิจหน้าที่ขับเคลื่อน
การดำเนินงานของ สศอ. ”

นางสาวนิรดา วิสุทธิชาติธาดา
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ขอให้ท่านเล่าประสบการณ์ที่เข้ามาบริหารราชการ ในแวดวงกระทรวงอุตสาหกรรม

เริ่มต้นรับราชการเมื่อปี 2540 ในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ ระดับ 3 ที่ศูนย์ข้อมูลอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ตอนนั้น ผอ.สุกิจ ตันติพิสิษฐ์ ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นคนสัมภาษณ์ และเป็นผู้บังคับบัญชา ซึ่งท่านเป็นคนแรกที่สอนงาน โดยเฉพาะการทำบันทึกข้อความ การจัดประชุม การทำรายงานการประชุม ซึ่งตนเองมองว่า เป็นงานเอกสารที่มีความสำคัญในการทำงานราชการ และจากการสอนงานในวันนั้นก็เป็นที่ระองค์ความรู้ที่ติดตัวมาจนทุกวันนี้ ในส่วนของงานด้าน IT ก็ได้รับมอบหมายให้ทำด้านระบบ ฐานข้อมูล พัฒนาระบบสารสนเทศ พัฒนาเว็บไซต์ ต่อมาได้มีโอกาสทำงานด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจอุตสาหกรรม การขึ้นนำเดือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่สำนักวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในขณะนั้น จากนั้นก็กลับมาทำงานที่ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อจัดทำดัชนีอุตสาหกรรม

ต่อมาในปี 2560 ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่ง “ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม” งานหลัก ๆ จะเกี่ยวข้องกับงานด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล ภาพรวมของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง ทั้งงานเครือข่ายอินเทอร์เน็ต Cloud งานพัฒนาระบบทะเบียนลูกค้าของกระทรวงอุตสาหกรรม (i-Industry) ระบบรับชำระค่าธรรมเนียมรายปีและใบเสร็จจอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (สอจ.) หรือ D-Payment การเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ หรือ i-Gateway และงานด้านนโยบาย รวมถึงแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลของกระทรวงอุตสาหกรรม

ปลายปี 2563 กลับมาดำรงตำแหน่ง “ผู้อำนวยการกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม” ภารกิจหลักคือการจัดทำและพัฒนาตลอดจนเผยแพร่ทั้งดัชนีอุตสาหกรรมภาพรวมรายสาขาและเชิงพื้นที่ การจัดทำรายงานผลผลิตภาพและผลประกอบการอุตสาหกรรม รวมถึงการวางโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมและรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สศอ. การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ตลอดจนการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ทำหน้าที่บริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ บูรณาการ และแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ รวมทั้งการกำหนดและวางแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัล

ต้นปี 2566 ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่ง “ผู้ช่วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม” ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาตนเอง เรียนรู้สิ่งสมประสพการณ์และความท้าทายใหม่ เปลี่ยนบทบาทหน้าที่ใหม่ ที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเฉพาะการร่วมคณะไปกับท่านปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อเดินทางลงพื้นที่ไปพบปะตรวจเยี่ยมสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในการสอบถามการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงความเป็นอยู่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ทำให้ได้เห็นสถานที่จริงทราบถึงปัญหา และความต้องการของ สอจ. ซึ่งต่อมาท่านปลัดฯ ก็ได้นำหลาย ๆ เรื่องมาบริหารจัดการแก้ไข เช่น งบประมาณ บ้านพักของข้าราชการ นอกจากนี้

ยังได้เข้าร่วมสนับสนุนข้อมูลในการไป ครม. สัญจร ซึ่งได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการ ศึกษาเส้นทาง ประสานงานกับ สอจ. ของจังหวัดหรือพื้นที่ที่ต้องไป รวมถึงการเข้าร่วมประชุมหารือกับทุกกรมเพื่อทำงานกันในแต่ละจุดให้สำเร็จตามกำหนดเวลา ทำให้เห็นถึงความร่วมมือสนับสนุนช่วยเหลือกัน และเห็นถึงความเข้มแข็งในการทำงานของส่วนภูมิภาค โดยแต่ละครั้งที่มีงาน สอจ. ศูนย์ภาคของ กสอ. ศูนย์อ้อยของ สอน.สำนักงานเขตของ กพร. พื้นที่ใกล้เคียงก็จะมาช่วยกัน นอกจากนี้ในการลงพื้นที่ร่วมกับคณะผู้ตรวจราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีที่มีเหตุเดือดร้อนจากการประกอบกิจการของโรงงาน ทำให้ทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชน ได้ซึมซับหลักการที่ท่านปลัดฯ พูดถึงบ่อย ๆ คือ ให้คิดว่าถ้าเราอยู่ในพื้นที่นั้น แล้วเราแก้ปัญหาด้วยวิธีการใดก็ตาม ถ้าเรารู้สึกว่าโอเค แสดงว่าปัญหาได้รับการแก้ไข แต่ถ้าเรายังรู้สึกไม่โอเค เราอยู่ไม่ได้ นั่นหมายความว่าเรายังแก้ปัญหาไม่ได้ไม่ตรงจุด ให้หาวิธีใหม่

ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ก็ได้ช่วยดูแลในส่วนของด้านสารสนเทศ เรื่องของระบบรายงานข้อมูลต่าง ๆ จะมีอุตสาหกรรมจังหวัดเป็นหลักในการให้คำปรึกษาการใช้งานระบบของกระทรวงอุตสาหกรรมให้แก่ผู้ประกอบการ ได้แก่ “ระบบ i-Industry” และ “ระบบ iSingleForm” ได้รับมอบหมายให้ดูแล “พีแม่ไก่” ซึ่งก็คือ พี ๆ เจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมจังหวัด โดยพีแม่ไก่จะถูกสอนงานและเรียนรู้อย่างเข้มข้น ในระยะเวลาไม่ถึง 1 ปี มีทั้งการสอบการบรรยาย สอบการทำงานของระบบ สอบเรื่องคำถามคำตอบที่พบบ่อย นอกจากนั้นยังให้บริหารจัดการในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดอบรมให้กับ สอจ. ทุกจังหวัด ซึ่งตอนนั้นจากการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม สอจ. มีเจ้าหน้าที่ที่ไม่ทราบว่า “ระบบ i-Industry” และ “ระบบ iSingleForm” ว่าเป็นระบบอะไร จึงมีนโยบายให้อบรมให้เจ้าหน้าที่ทุกคนรับรู้รับทราบและเรียนรู้ระบบ และต่อไปเมื่ออยู่ในพื้นที่ พีแม่ไก่จะมีหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการใช้งานระบบต่าง ๆ ของกระทรวงอุตสาหกรรมให้กับผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ สอจ. ในพื้นที่ โดยสิ่งที่ตนเองได้รับจากพี ๆ คือ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ข้อมูลหรือวิธีคิดของพีแม่ไก่เสนอมีหลายประเด็นที่นำมาทำเป็นข้อเสนอในการปรับปรุงระบบให้ดียิ่งขึ้น อีกสิ่งที่เห็นได้จากพีแม่ไก่ คือ ศักยภาพที่ซ่อนอยู่ในแต่ละคน การทำงานมีความยืดหยุ่นสูงมาก รับมือกับสถานการณ์กดดันได้ดี ทุกคนรู้ว่าตอนนี้ตนเองต้องทำอะไร และถึงแม้จะไม่รู้ว่าข้างหน้าจะพบเจอกับอะไร แต่ทุกคนก็เต็มที่กับการเรียนรู้ในเวลานั้น

นอกจากดำรงตำแหน่งผู้ช่วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง “ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ” โดยกองทุนมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับเอสเอ็มอี และพัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพและขีดความสามารถสูงขึ้น สามารถต่อยอดพัฒนาธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยตอนที่มารับตำแหน่งก็มีความท้าทายอย่างมาก เนื่องจากไม่เคยทำงานด้านการเงินหรือกองทุนมาก่อน ซึ่งกองทุนมีหน้าที่เกือบจะเท่ากับกรมเล็ก ๆ กรมหนึ่ง มีทั้งกลุ่มยุทธศาสตร์ทำหน้าที่คล้ายกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กลุ่มกฎหมายที่ต้องดูแลระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน สินเชื่อ คดี และบุคลากร กลุ่มการเงินทำเกี่ยวกับการเงินของกองทุน ซึ่งต้องมีความละเอียดรอบคอบสูง กลุ่มสินเชื่อก็จะดูแลโครงการสินเชื่อและส่งเสริมพัฒนาลูกค้า ความต้องการ รวมถึงระบบสารสนเทศ และฝ่ายบริหารงานทั่วไปที่ทำงานเกี่ยวกับเอกสารงานสารบรรณ ตอนที่มาทำงานนั้นกองทุนมีอัตรากำลัง 20 อัตรา แต่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจริงเพียง 9 คน ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันทำงานของคนอื่นด้วย ทุกคนจึงหนักพอสมควร แต่ปัจจุบันอัตรากำลังมีครบเสริมมาด้วยทีมงานจาก กสอ. สศอ. สปอ. ที่ท่านปลัดฯ ให้มาช่วย และมีท่านสุชาติดา โพธิ์เจริญ มาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมและพัฒนาเอสเอ็มอี

จากประสบการณ์ที่ผ่านมา รู้สึกว่าตนเองได้รับโอกาสในการเรียนรู้ “งาน” ในหลากหลายหน้าที่ และในแต่ละภารกิจเป็นความท้าทายใหม่ ๆ เช่น พัสด การเงินการคลัง ประชาสัมพันธ์ ตัวชี้วัดของ สปอ. ตรวจสอบภายใน กฎหมาย ซึ่งได้รับคำแนะนำที่ดีจาก ผอ. พี่ ๆ น้อง ๆ หลายท่าน ก็จดจำเรียนรู้ ถ้าไม่แน่ใจก็ถามให้ชัดเจนเพื่อพัฒนาตนเองและนำไปใช้ต่อไป อย่างเรื่องจัดซื้อจัดจ้างที่เคยเรียนรู้ในส่วนของ สศอ. พอได้มีโอกาสทำงานเป็นผู้ช่วยปลัด ก็เป็นการเปิดโลกทัศน์ด้านการจัดซื้อจัดจ้างว่าเรารู้แคในส่วนที่เราทำ แต่จริง ๆ แล้วยังมีกฎระเบียบและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย ต้องขอบคุณสำหรับคำแนะนำต่าง ๆ ซึ่งทุกวันนี้ก็ยังนำมาใช้ในการทำงาน

ต่อมาเมื่อต้นปี 2568 ได้รับมอบหมายให้มาดำรงตำแหน่ง “รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม” ได้กลับมาบ้านหลังเดิมที่คุ้นเคยอีกครั้ง

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สศอ. เปรียบเสมือนบ้าน ครั้งนี้ได้กลับมาอยู่ สศอ. ในฐานะ “รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม” ได้พบทั้งพี่ ๆ และน้องใหม่ ๆ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแล กองต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานเลขานุการกรม (สล.) กองนโยบาย อุตสาหกรรมมหภาค (กม.) กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กว.) กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กส.) และได้รับ มอบหมายเป็นผู้บริหารด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่

1. ผู้บริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Chief Information Officer - CIO)
2. ผู้บริหารด้านเศรษฐกิจการคลัง (Chief Financial Officer - CFO)
3. ผู้บริหารด้านการบริหารความเสี่ยง (Chief Risk Officer - CRO)
4. ผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Officer - CGO)

ทำให้ได้เรียนรู้งานอีกหลายด้าน เช่น กองนโยบาย อุตสาหกรรมมหภาค (กม.) ก็ทำให้ได้เรียนรู้งานใน กม. ได้เรียนรู้ ของสำนักงานเลขานุการกรม (สล.) โดยแต่ละกองมีความท้าทาย ทั้งเรื่องคน กระบวนการทำงานเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกัน อันไหนที่ติดขัดก็พยายามแก้ไขให้เร็วที่สุด

ตอนที่มาเป็น รศอ. ประมาณมีนาคม เหตุการณ์ที่ต้อง รีบเร่งดำเนินการคือ เรื่องมาตรการภาษีสินค้านำเข้าของ สหรัฐอเมริกา โดยได้รับความร่วมมือจาก รศอ. ภัทรพล และทุกกอง ในการประสานสอบถามผู้ประกอบการเรื่องข้อมูลสถานการณ์ของ อุตสาหกรรม ผลกระทบ ภาษี และมาตรการ มีการประชุมร่วมกับ ทุกกองใน สศอ. เพื่อช่วยกันทำข้อมูล ช่วยเหลือผู้ประกอบการ ภาคอุตสาหกรรม เรียกได้ว่า ตื่นเช้านอนตึกกันทุกคน ต้องขอบคุณ

ทุกคนที่ทุ่มเทเต็มที่ ช่วงมีนาคมปี 2569 นี้ก็เป็นสถานการณ์ ความขัดแย้งในตะวันออกกลางที่มีผลกระทบต่อทั้งเรื่องพลังงาน ราคาน้ำมันและต้นทุนโลจิสติกส์ ซึ่งต้องนำเสนอข้อมูลของแต่ละ อุตสาหกรรมและมาตรการเร่งด่วนเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ ต้องคำนึงถึงผลกระทบหลายมิติ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถ ปรับตัวและรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันได้ โดยที่มาของ ข้อมูลก็ได้จากทุกกองที่ประสานสอบถามไปยังผู้ประกอบการ ตอนประชุมก็คุยกันว่า เราต้องเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้น ทั้งระยะสั้นและระยะยาวนะ

นอกจากนี้ ในปีที่ผ่านมา สศอ. เป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรม สันทนาการ “การแข่งขันแบดมินตัน” ด้วย สศอ. เป็นหน่วยงานที่ ทำงานด้านวิชาการ นโยบายของกระทรวง การเป็นผู้จัดการแข่งขัน กีฬาก็เป็นสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน แต่ สศอ. ก็ทำได้ โดยความ ร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจของทุกคน ไม่ใช่แค่จัดการแข่งขันแบดมินตัน เท่านั้น เรายังต้องเฟ้นหานักกีฬาฟุตซอล ปิงปอง นักร้อง รวมถึง ประกวดภาพถ่ายและคลิปวิดีโอ เป็นบรรยากาศที่สนุกสนาน ฟุตซอลเราก็เข้าไปถึงได้รอบก่อนรองชนะเลิศ แข่งร้องเพลง ก็ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 3 เป็นความภาคภูมิใจของ ชาว สศอ. กองเชียร์ของ สศอ. ก็เกาะติดทุกสนามกีฬา ส่วนตัว ชอบนะและเห็นความน่ารักของ สศอ. ที่เมื่อมีกิจกรรมครั้งใด ชาว สศอ. ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่กับกิจกรรมทุกครั้ง มีความ สามัคคี ผูกพันรักใคร่กลมเกลียว และไม่ยอมแพ้ใครจริง ๆ

แผนงานหรือภารกิจสำคัญของ สศอ. ที่ก้าว อยากขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ

สิ่งที่ต้องการผลักดันคือ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ สศอ. มีอยู่มาวิเคราะห์เชิงลึก เพื่อการเสนอแนะนโยบาย มาตรการ ด้านอุตสาหกรรม รวมถึงการแบ่งปันการใช้ประโยชน์ข้อมูลกับ หน่วยงานและสถาบันอิสระภายใต้สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ตลอดจนหน่วยงานด้านเศรษฐกิจที่เป็นเครือข่ายพันธมิตร ในการทำงาน โดยการแบ่งปันนี้ต้องมีการใช้ข้อมูลอย่างเหมาะสม คือ การสามารถเข้าใช้ข้อมูลได้ตามสิทธิ เคารพและตระหนักถึง ความสำคัญของข้อมูล

สศอ. มีข้อมูลอยู่ในระบบรายงานข้อมูลกลางของ อก. (iSingleForm) มีข้อมูลที่อยู่ในฐานข้อมูล IU รวม 19 ฐานข้อมูล มีข้อมูลการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีข้อมูลต่างประเทศ มีข้อมูลนำเข้าส่งออกที่ได้จากกรมศุลกากร มีข้อมูลรายละเอียด โรงงานที่ได้จากระบบ i-Industry และอีกหลายแหล่งข้อมูล ดังนั้นการดำเนินการในตอนนี้คือ ทำให้ฐานข้อมูล IU รวมเป็นหนึ่ง เดียว แล้วเชื่อมโยงฐานข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน สศอ. จะมี Big Data ที่เป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง พร้อมใช้งาน ซึ่งการใช้ข้อมูล อย่างต่อเนื่อง จะทำให้ข้อมูลนั้นหรือข้อมูลที่เกี่ยวเนื่องมีความ ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น เพราะหากคนมีความต้องการใช้ คนก็ต้องหาข้อมูลเพิ่มเติม โดย สศอ. เป็นฝ่ายวิชาการที่ต้องการ ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่มีความถูกต้องสูงด้วยแล้ว ก็จะเป็นการเติม ความสมบูรณ์ให้กับข้อมูลตลอดเวลา ข้อมูลก็จะเป็นปัจจุบัน ส่วนข้อมูลที่ไม่ถูกใช้ก็จะหายไป วิธีการนี้เราจึงลดการ Cleansing ข้อมูลออกไป ซึ่งในปีนี้ สศอ. ก็จะดำเนินการปรับปรุงดัชนีผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมใหม่ ดังนั้นข้อมูลเหล่านี้จะได้นำมาใช้ได้ทันที ทั้งนี้ ในส่วนการใช้ประโยชน์ข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ นั้น ตามที่ วางกรอบไว้ก็มีทั้งที่ให้เข้ามาดึงข้อมูลจากระบบบริหารจัดการ ข้อมูลของ สศอ. ซึ่งจะได้เป็นไฟล์ข้อมูล แต่ต้องมีการ Log in เข้ามา หรือเปิดให้เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ หรือพัฒนาการ แสดงผลรายงานให้เข้ามาใช้ได้เสมือนหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของ สศอ.

วางเป้าหมายไว้ว่า ภายใน 1 ปี ฐานข้อมูลของ สศอ. ควรเชื่อมโยงเข้าหากันได้ และมีการแบ่งปันการใช้ประโยชน์ข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีคุณค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ทั้งของ สศอ. หน่วยงานและสถาบันอิสระภายใต้ สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม รวมถึงด้านเศรษฐกิจที่เป็นเครือข่าย พันธมิตรในการทำงาน

หลักสำคัญที่ก้าวได้ยึดถือปฏิบัติในการทำงาน

“เรียนรู้ คิด ผักฝนพัฒนา และถ่ายทอด” เมื่อเรียนรู้แล้ว ต้องนำมาคิดว่า สามารถนำไปทำอะไรได้ ตีอย่างไร เมื่อได้ลงมือทำ ก็เป็นการฝึกฝนพัฒนาต่อยอด ทำต่อเนื่องไปจนสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ ส่วนการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้ถือว่าเป็น การพัฒนาศักยภาพที่ดีที่สุดที่ทุกคนต้องทำด้วยตนเอง เพราะ การสอนเป็นการทบทวนสิ่งที่รู้ไปในตัว หากมีคำถามก็จะไปหา คำตอบ การหาคำตอบก็คือ การเริ่มกระบวนการเรียนรู้ คิด ผักฝน พัฒนาต่อเนื่องไปแบบนี้ อย่่างไรก็ตามภายใต้การทำงานหรือ การอยู่ร่วมกันต้อง “เคารพและให้เกียรติเพื่อรักษาความสัมพันธ์ ที่ดี”

สรุปดัชนีอุตสาหกรรมไทย ไตรมาส 4/2568

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index : MPI) ไตรมาส 4/2568 (เดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม) เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ลดลงร้อยละ 0.24 โดยดัชนีการส่งสินค้า และดัชนีแรงงานอุตสาหกรรม ปรับตัวลดลงร้อยละ 0.83 และ 1.43 ตามลำดับ แต่ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง ดัชนีอัตราส่วนสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง และดัชนีผลิตภาพแรงงานอุตสาหกรรม ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.24 5.47 และ 3.23 ตามลำดับ สำหรับอัตราการใช้จ่ายการผลิต อยู่ที่ร้อยละ 57.29 (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 และรูปที่ 1) อุตสาหกรรมสำคัญที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นในไตรมาสนี้ เช่น การผลิตยานยนต์ การผลิตน้ำมันปาล์ม และการผลิตชิ้นส่วนและแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

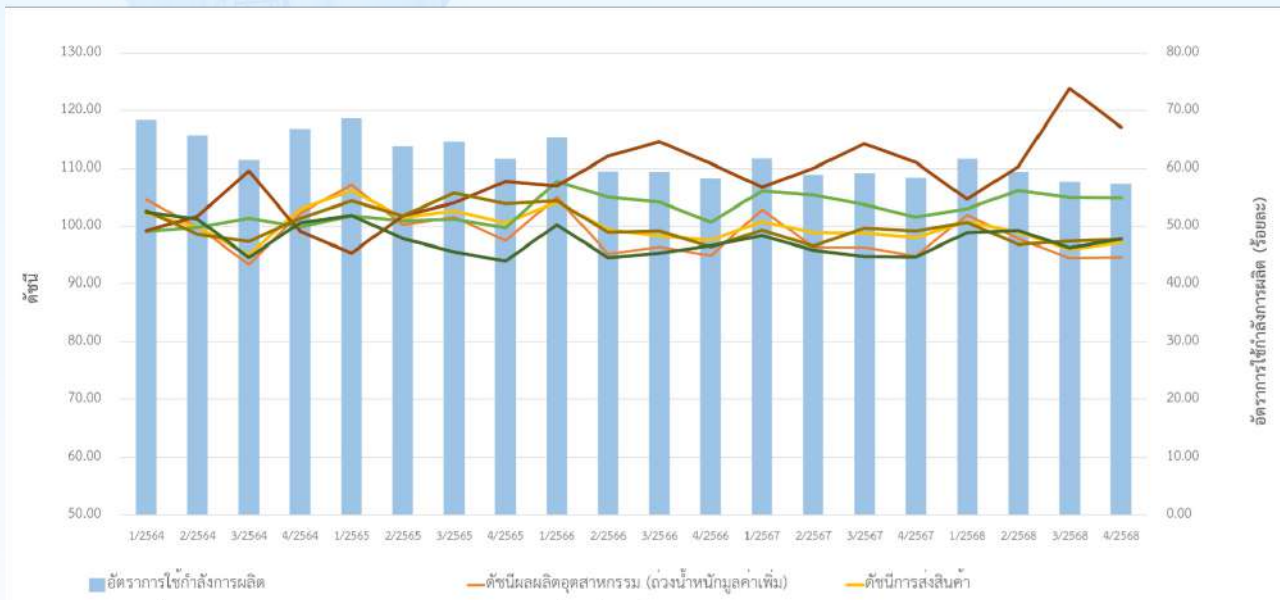
สำหรับอุตสาหกรรมที่การปรับตัวลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เช่น การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม การผลิตมอเตอร์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้า และอุปกรณ์ควบคุมและจ่ายไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ เป็นต้น (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 ดัชนีอุตสาหกรรมรายไตรมาส

ดัชนีอุตสาหกรรม รายไตรมาส (75 กลุ่มอุตสาหกรรม)					
ดัชนีอุตสาหกรรม	ไตรมาส 4/2567 (ต.ค.-ธ.ค.)	ไตรมาส 3/2568 (ก.ค.-ก.ย.)	ไตรมาส 4/2568 (ต.ค.-ธ.ค.)	อัตราการเปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับ ไตรมาสก่อน (%MoM)	อัตราการเปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกัน ของปีก่อน (%YoY)
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (ถ่วงน้ำหนักมูลค่าเพิ่ม)	94.87	94.50	94.64	0.16	-0.24
ดัชนีการส่งสินค้า	98.01	95.58	97.20	1.26	-0.83
ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง	101.60	104.98	104.89	-0.08	3.24
ดัชนีอัตราส่วนสินค้าสำเร็จรูป คงคลัง	111.08	123.89	117.15	-5.45	5.47
ดัชนีแรงงานอุตสาหกรรม	99.15	97.42	97.73	0.32	-1.43
ดัชนีผลิตภาพแรงงาน อุตสาหกรรม	94.70	96.30	97.75	1.51	3.23
อัตราการใช้จ่ายการผลิต	58.37	57.67	57.29	-	-

ที่มา : กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
หมายเหตุ : ฐานเฉลี่ยปี 2564 เป็นดัชนีที่ยังไม่ได้ปรับผลกระทบของฤดูกาล

รูปที่ 1 ดัชนีอุตสาหกรรมรายไตรมาส

ที่มา : กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
หมายเหตุ : ฐานเฉลี่ยปี 2564 เป็นดัชนีที่ยังไม่ได้ปรับผลกระทบของฤดูกาล

อุตสาหกรรมสำคัญ 5 อันดับแรกที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลต่อดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในไตรมาสที่ 4 ของปี 2568 มีดังนี้

การผลิตยานยนต์

ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.18 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ภาวะการผลิตเพิ่มขึ้นจากรถกระบะ 1 คัน และรถยนต์ที่ใช้ไฟฟ้า ทั้งรถยนต์นั่งไฮบริดไม่เกิน 1,800 ซีซี และรถยนต์นั่งไฟฟ้าแบบแบตเตอรี่ โดยมีการเร่งผลิตให้ทันก่อนมาตรการ ev 3.0 จะสิ้นสุด ประกอบกับในช่วงเดียวกันของปีก่อน มีผู้ผลิตบางรายหยุดผลิตชั่วคราว

การผลิตน้ำมันปาล์ม

ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.17 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ภาวะการผลิตเพิ่มขึ้นจากน้ำมันปาล์มดิบและน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ ตามปริมาณผลผลิตปาล์มที่มีมากกว่าปีก่อน ซึ่งปีนี้สภาพอากาศและปริมาณฝนที่มีความเหมาะสมทำให้มีผลผลิตปาล์มสูงขึ้น

การผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรรีเลย์ทรอนิกส์

ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.28 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ภาวะการผลิตเพิ่มขึ้นจากแผ่นวงจรรีเลย์ทรอนิกส์ IC และ Semiconductor devices เป็นหลัก ซึ่งเป็นไปตามทิศทางความต้องการชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลก ที่ยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเทคโนโลยี AI ที่กำลังมีการใช้งานเพิ่มสูงขึ้นทั่วโลก

การผลิตเหล็กและเหล็กกล้าขั้นมูลฐาน

ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.37 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ภาวะการผลิตเพิ่มขึ้นจากสินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อน เหล็กเส้นข้ออ้อย เหล็กถวด และท่อเหล็กกล้าเป็นหลัก ตามความต้องการที่ขยายตัวมากขึ้นหลังราคาสินค้าปรับตัวลดลง รวมถึงฐานต่ำในปีก่อน ที่ผู้ผลิตบางรายหยุดซ่อมบำรุงเครื่องจักรและหยุดผลิตชั่วคราวหรือลดจำนวนวันผลิตลงเนื่องจากลูกค้าไม่มีคำสั่งซื้อ

การผลิตเครื่องใช้ในครัวเรือน

ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.06 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ภาวะการผลิตเพิ่มขึ้นจากสินค้าเตาอบไมโครเวฟ เป็นหลัก เนื่องจากปีก่อนผู้ประกอบการบางรายย้ายฐานการผลิตสินค้าบางส่วนไปต่างประเทศ แต่ในปีนี้นำกลับมาผลิตอีกครั้ง รวมถึงมีคำสั่งซื้อเพิ่มขึ้นจากประเทศสหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ จีน ไต้หวัน และอิตาลี

อุตสาหกรรมสำคัญ 5 อันดับแรกที่มีการปรับตัวลดลงซึ่งส่งผลต่อดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2568 มีดังนี้

การผลิผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม
ปรับตัวลดลงร้อยละ 5.29 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน จากน้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซิน และน้ำมันเตา เป็นหลัก เนื่องจากการหยุดซ่อมบำรุงโรงกลั่นของผู้ผลิตบางราย

การผลิตกาแฟ ชา และสมุนไพรผงสำหรับชงเป็นเครื่องดื่ม
ปรับตัวลดลงร้อยละ 83.83 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ภาวะการผลิตลดลงจากจากกาแฟสำเร็จรูปเนื่องจากผู้ผลิตบางราย หยุดผลิตต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568

การผลิตมอเตอร์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้า และอุปกรณ์ควบคุมและจ่ายไฟฟ้า
ปรับตัวลดลงร้อยละ 36.40 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ลดลงจากสินค้ามอเตอร์ไฟฟ้า และหม้อแปลงไฟฟ้า โดยในส่วนของมอเตอร์ไฟฟ้าเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ผู้ประกอบการลดการผลิตเพื่อควบคุมสินค้าในสต็อก สำหรับสินค้าหม้อแปลงไฟฟ้าส่วนใหญ่สัญญาจ้างจะเป็นหม้อแปลงขนาดใหญ่ที่มีปริมาณคำสั่งซื้อลดลง

การผลิตเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์
น้ำแร่และน้ำดื่มบรรจุขวดประเภทอื่น ๆ ปรับตัวลดลงร้อยละ 8.32 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ภาวะผลิตลดลงจากจากสภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงและจากปัญหาชายแดนไทย-กัมพูชา ที่มีการปิดด่านในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่สามารถทำการส่งสินค้าให้กับลูกค้าได้

การผลิผลิตภัณฑ์อย่างอื่น ๆ
ปรับตัวลดลงร้อยละ 5.50 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ภาวะผลิตลดลงจากยางแท่ง ถุงมือยางทางการแพทย์เป็นหลัก เนื่องจากผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมทางภาคใต้ ทำให้ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ ประกอบกับมีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศลดลง

ตารางที่ 2 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมภาพรวมรายสาขาสำคัญ 10 อันดับแรก ตามน้ำหนักโครงสร้างอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์	น้ำหนัก	ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมรายสาขาสำคัญ								
		2566	2567	2568	ไตรมาส			2568		
					2/2568	3/2568	4/2568	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ดัชนีรวมยังไม่ได้ปรับฤดูกาล (%YoY)	100.00000	97.86 -3.65	97.60 -0.29	97.23 -0.38	97.85 1.56	94.50 -1.92	94.64 -0.24	96.35 0.54	92.55 -3.73	95.02 2.58
TSIC : 10 การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร (%YoY)	16.67109	101.96 -2.29	106.34 4.30	106.74 0.37	107.75 3.89	100.15 -3.13	99.54 0.59	98.68 1.14	94.45 -1.72	105.50 2.24
TSIC : 11 การผลิตเครื่องดื่ม (%YoY)	3.81452	104.91 0.53	109.31 4.20	103.41 -5.40	102.60 -8.28	93.43 -7.54	107.47 -2.86	101.94 -4.19	109.19 -4.07	111.28 -0.36
TSIC : 19 การผลิตถ่านโค้ก และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม (%YoY)	10.73809	120.74 8.62	122.69 1.61	117.57 -4.17	118.03 -2.35	113.02 -6.80	117.35 -5.29	116.27 -2.46	106.71 -14.07	129.08 0.57
TSIC : 20 การผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี (%YoY)	8.79036	91.79 -0.99	95.41 3.95	95.92 0.53	99.37 0.24	98.98 0.18	89.21 -0.70	93.90 -1.56	84.08 -2.70	89.66 2.21
TSIC : 22 การผลิตผลิตภัณฑ์ยาง และพลาสติก (%YoY)	8.82379	97.91 -2.94	99.32 1.44	98.21 -1.12	95.34 1.35	97.45 -2.18	96.25 -4.12	99.32 -4.01	95.90 -6.99	93.53 -1.10
TSIC : 23 การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ทำจากแร่โลหะ (%YoY)	5.38613	101.64 -2.44	98.82 -2.78	95.87 -2.99	96.08 -0.68	94.11 -4.83	91.21 -4.45	93.44 -3.89	88.42 -8.09	91.75 -1.26
TSIC : 24 การผลิตโลหะขั้นมูลฐาน (%YoY)	3.44048	88.08 -4.85	86.62 -1.66	93.20 7.60	90.72 4.80	98.78 15.53	92.13 10.37	93.90 8.84	94.92 8.25	87.56 14.54
TSIC : 26 การผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ที่ใช้ในทางวิทยาศาสตร์ (%YoY)	9.4396	71.04 -18.51	65.52 -7.78	68.94 5.23	67.87 4.11	72.25 6.91	70.46 7.92	73.08 13.55	67.76 3.04	70.54 7.30
TSIC : 27 การผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้า (%YoY)	3.49469	85.53 -11.88	89.07 4.14	89.05 -0.03	90.20 0.89	88.11 -1.92	86.83 -0.47	87.65 -2.23	83.93 -9.96	88.89 12.77
TSIC : 29 การผลิตยานยนต์ รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง (%YoY)	11.19519	113.24 0.82	95.05 -16.06	95.30 0.26	98.62 10.77	93.26 -2.35	94.74 5.61	103.51 9.17	97.25 2.57	83.46 4.98

ที่มา : กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

หมายเหตุ : ฐานเฉลี่ยปี 2564 เป็นดัชนีที่ยังไม่ได้ปรับผลกระทบของฤดูกาล

ทั้งนี้ สามารถสืบค้นข้อมูลรายละเอียดดัชนีอุตสาหกรรม ได้ที่เว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) <https://www.oie.go.th>

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง Supply Chain ของไทย เพื่อลดผลกระทบจากภาษีนำเข้าของสหรัฐอเมริกา ภายหลังการบังคับใช้ Reciprocal Tariff

1 สถานการณ์ Reciprocal Tariff สหรัฐฯ ต่อไทย

สหรัฐฯ ได้กำหนดอัตราภาษีตอบโต้ (Reciprocal Tariff) ต่อสินค้าไทยจากเดิมร้อยละ 36 ลดลงเหลือร้อยละ 19 จากการเจรจาของทีเอ็มไทยแลนด์ เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทย อัตรานี้ใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่งในอาเซียน แต่หากสินค้าถูกตรวจพบว่าเป็นสินค้าสวมสิทธิ์ ผู้ประกอบการจะต้องเสียภาษีในอัตราสูงถึงร้อยละ 40 แทน ดังนั้นไทยจึงต้องยกระดับ Supply Chain ให้สอดคล้องกับมาตรฐานกฎถิ่นกำเนิดสินค้า (Rule of Origin - ROO) และเพิ่ม Regional Value Content (RVC) เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบจากการถูกจัดว่าสินค้าไทยเป็นสินค้าสวมสิทธิ์ และเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหรัฐฯ ร่วมกับการสร้างภาพลักษณ์สินค้า Made in Thailand และการแก้ปัญหาสินค้าสวมสิทธิ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

2 กฎถิ่นกำเนิดสินค้าสหรัฐฯ และบทบาท RVC

2.1 หลักเกณฑ์ Non-Preferential Rule of Origin

กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) คือกฎเกณฑ์การค้าสินค้าระหว่างประเทศที่ใช้ตัดสินว่าสินค้าแต่ละชนิดจะได้ถิ่นกำเนิดสินค้ามาจากประเทศใด

สำหรับประเทศที่ไม่มีข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับสหรัฐฯ เช่น ประเทศไทย การกำหนดเกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้าจะอยู่ภายใต้หลักการ Non-Preferential Rule of Origin 3 ประการ ได้แก่

(1) Wholly Obtained (WO): สินค้าผลิตขึ้นทั้งหมดจากในประเทศเดียว

(2) Substantial Transformation (ST): สินค้ามีการแปรรูปอย่างเป็นสาระสำคัญ จนมี ชื่อใหม่ ลักษณะใหม่ หรือการใช้งานใหม่ แต่กระบวนการที่ไม่ถือเป็นการแปรรูปอย่างเป็นสาระสำคัญ ได้แก่ การประกอบแบบง่าย การบรรจุใหม่ และการเจือจาง จะเสี่ยงต่อการถูกปฏิเสธถิ่นกำเนิด

(3) Tariff Shift (TS): กฎการเปลี่ยนพิกัดศุลกากรหากสินค้าที่ผลิตในประเทศได้มีการแปรรูปวัตถุดิบ จนทำให้พิกัดศุลกากรของสินค้าสำเร็จรูปนั้นแตกต่างจากพิกัดของวัตถุดิบ จะถือว่าสินค้านั้นได้ถิ่นกำเนิดในประเทศนั้น

2.2 หลักเกณฑ์ Regional Value Content (RVC) และความสัมพัทธ์กับ Reciprocal Tariff

หลักเกณฑ์ RVC เป็นการพิจารณาการแปรสภาพของสินค้า โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของมูลค่า ภายในประเทศหรือภายในภูมิภาคที่เกิดขึ้นจากการผลิตสินค้าส่งออก แม้ RVC เป็นเกณฑ์การค้าปริมาณถิ่นกำเนิดใน FTA โดยทั่วไป แต่ในการประเมิน Non-Preferential Rule of Origin ในหลักการ Substantial Transformation และภายใต้ความเสี่ยงปัญหาสินค้าสามสิทธินั้น เกณฑ์ RVC สามารถนำมาใช้ประเมินและยืนยันการอ้างถิ่นกำเนิดไทยได้ แม้ไทยจะยังไม่มีเกณฑ์ RVC ที่ชัดเจนกับสหรัฐฯ แต่คาดว่าเกณฑ์ที่ปลอดภัยในการหลีกเลี่ยงการถูกจัดเป็นสินค้าสามสิทธิต่อมาอยู่ที่ร้อยละ 50-60 ซึ่งสินค้าส่งออกบางรายการของไทยมี RVC ต่ำกว่าร้อยละ 40 ดังนั้น ผู้ประกอบการต้องเร่งปรับปรุงกระบวนการผลิตไปสู่เกณฑ์ที่สูงกว่าร้อยละ 50-60 โดยเร็วที่สุด เพื่อลดผลกระทบจาก Reciprocal Tariff

หลักการคำนวณภาษีนำเข้า Reciprocal Tariff สำหรับสินค้าไทย แบ่งเป็น 3 กรณี ได้แก่

กรณีที่ 1

สินค้าผ่านเกณฑ์ RVC และได้รับการรับรองถิ่นกำเนิดไทย โดยใช้วัตถุดิบจากสหรัฐฯ มากกว่าร้อยละ 20 ของราคาสินค้า ผู้ส่งออกไทยได้รับสิทธิพิเศษเสียภาษีเพียงส่วนมูลค่าที่ไม่ใช่วัตถุดิบจากสหรัฐฯ (ส่วนอื่นยกเว้นวัตถุดิบจากสหรัฐฯ \times 19%)

กรณีที่ 2

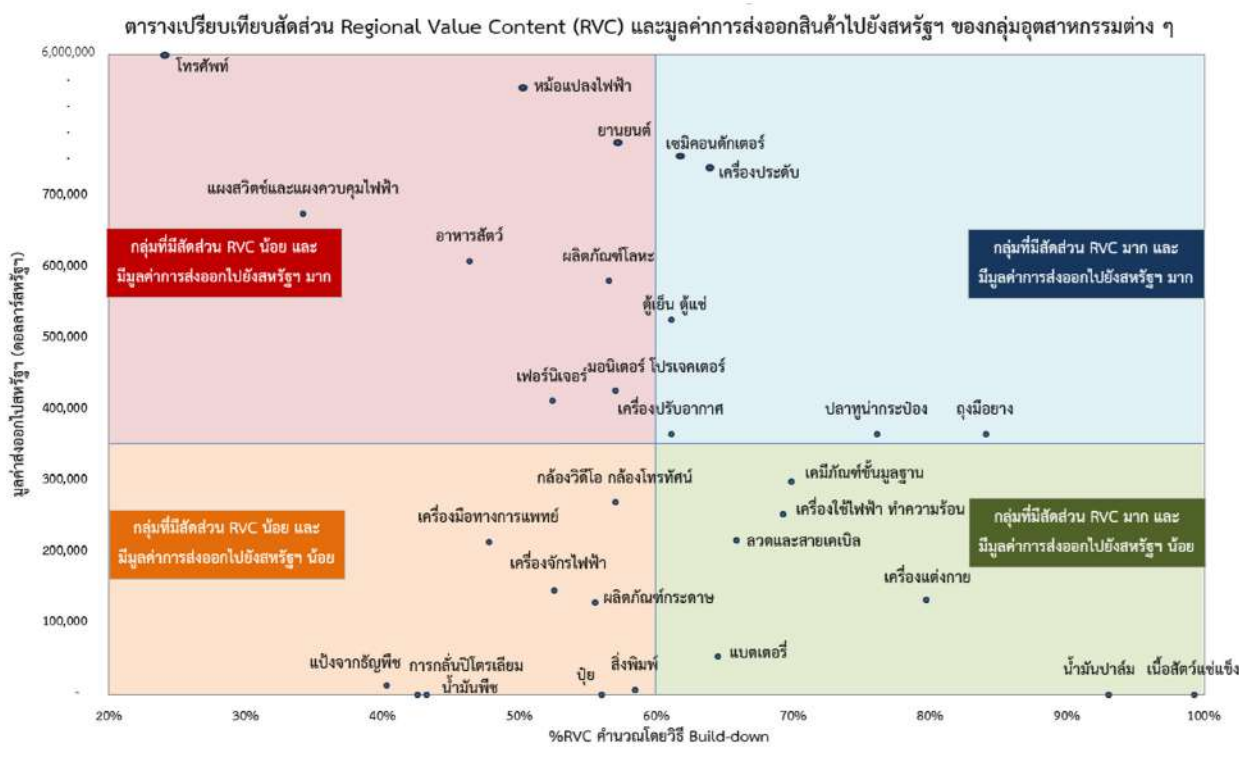
สินค้าผ่านเกณฑ์ RVC และได้รับการรับรองถิ่นกำเนิดไทย แต่ใช้วัตถุดิบจากสหรัฐฯ น้อยกว่าร้อยละ 20 ของราคาสินค้า ผู้ส่งออกไทยต้องเสียภาษีนำเข้าเต็มมูลค่า (ราคาสินค้า \times 19%)

กรณีที่ 3

สินค้าไม่ผ่านเกณฑ์ RVC และถูกมองว่าเป็นสินค้าสามสิทธิ ผู้ส่งออกไทยต้องเสียภาษีนำเข้าเพิ่มเป็นร้อยละ 40 (ราคาสินค้า \times 40%) จากการคำนวณภาษีนำเข้าดังกล่าวแสดงให้เห็นวิธีการลดอัตราภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ 2 วิธี ได้แก่

1. การผลิตในไทยให้มากขึ้น เพื่อยกระดับมาตรฐาน RVC ของอุตสาหกรรมไทย
2. การนำเข้าวัตถุดิบจากสหรัฐฯ ใน Supply chain เพื่อใช้ในการผลิตในไทยเพิ่มขึ้น

3 กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงถูกมองว่าเป็นสินค้าสวมสิทธิ์จากระดับ RVC ของอุตสาหกรรมไทย

ที่มา : ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Table) ปี 2564 และ Global Trade Atlas

จากการคำนวณสัดส่วน Regional Value Content (RVC) โดยวิธี Build-down ด้วยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Table) ปี 2564 และข้อมูลมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐฯ พบว่า

กลุ่ม 1 กลุ่มที่มีสัดส่วน RVC น้อยกว่าร้อยละ 60 และมีมูลค่าการส่งออกไปยังสหรัฐฯ มาก ได้แก่ โทรศัพท์ หม้อแปลงไฟฟ้า ยานยนต์ แผงสวิทช์และแผงควบคุมไฟฟ้า อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์โลหะ มอเตอร์และโปรเจกเตอร์ และเฟอร์นิเจอร์ อาจได้รับผลกระทบมาก เนื่องจากกลุ่มสินค้านี้ดังกล่าวไม่ผ่านเกณฑ์ ROO เสี่ยงถูกเก็บภาษีนำเข้าสูงถึงร้อยละ 40 และเป็นกลุ่มสินค้าที่พึ่งพาการส่งออกไปยังสหรัฐฯ มาก ทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาในตลาดสหรัฐฯ ลดลง อาจสูญเสียส่วนแบ่งตลาดได้

กลุ่ม 2 กลุ่มที่มีสัดส่วน RVC มากกว่าร้อยละ 60 และมีมูลค่าการส่งออกไปยังสหรัฐฯ มาก ได้แก่ เซมิคอนดักเตอร์ เครื่องประดับ ตู้เย็นและตู้แช่ เครื่องปรับอากาศ ปลาทูน่า และถุงมือยาง อาจได้รับผลกระทบน้อย เนื่องจากกลุ่มสินค้านี้ดังกล่าวผ่านเกณฑ์ ROO และเป็นกลุ่มสินค้าที่พึ่งพาการส่งออกไปยังสหรัฐฯ มาก แต่อาจจะได้รับผลกระทบจากการถูกมองเป็นสินค้าสวมสิทธิ์ได้ หากปัญหาสินค้าสวมสิทธิ์ในไทยรุนแรงและไม่ได้ถูกแก้ไข

กลุ่ม 3 กลุ่มที่มีสัดส่วน RVC น้อยกว่าร้อยละ 60 และมีมูลค่าการส่งออกไปยังสหรัฐฯ น้อย ได้แก่ กล้องวิดีโอ และกล้องโทรทัศน์ เครื่องมือทางการแพทย์ เครื่องจักรไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์กระดาษ แป้งจากธัญพืช การกลั่นปิโตรเลียม น้ำมันพืช ปุ๋ย และสิ่งพิมพ์ อาจได้รับผลกระทบน้อย แม้ว่ากลุ่มสินค้านี้ดังกล่าวจะไม่ผ่านเกณฑ์ ROO แต่เป็นกลุ่มสินค้าที่พึ่งพาการส่งออกไปยังสหรัฐฯ น้อยด้วยเช่นกัน

กลุ่ม 4 กลุ่มที่มีสัดส่วน RVC มากกว่าร้อยละ 60 และมีมูลค่าการส่งออกไปยังสหรัฐฯ น้อย ได้แก่ เคมีภัณฑ์ขั้นมูลฐาน เครื่องใช้ไฟฟ้าทำความร้อน ลวดและสายเคเบิล เครื่องแต่งกาย แบตเตอรี่ น้ำมันปาล์ม และเนื้อสัตว์แช่แข็ง อาจไม่ได้รับผลกระทบเนื่องจากกลุ่มสินค้านี้ดังกล่าวผ่านเกณฑ์ ROO และเป็นกลุ่มสินค้าที่พึ่งพาการส่งออกไปยังสหรัฐฯ น้อย

หมายเหตุ มูลค่าการส่งออกไปยังสหรัฐฯ มาก หมายถึง สินค้า 20 อันดับแรกที่มีมูลค่าการส่งออกไปยังสหรัฐฯ มากที่สุดของไทย ใน ม.ค.-ก.ค. ปี 2568

4 ความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลง Supply Chain ของไทย เพื่อลดผลกระทบจากภาษีนำเข้าสหรัฐฯ

ความเข้มงวดเรื่องถิ่นกำเนิดสินค้า

สหรัฐฯ อาจตรวจสอบที่มาของสินค้าเข้มงวดขึ้น ทำให้ผู้ส่งออก มีภาระเอกสารและต้นทุนเวลาเพื่อตรวจสอบสูงขึ้น โดยเฉพาะการใช้เวลาในการทำความเข้าใจและปฏิบัติตาม กฎถิ่นกำเนิดสินค้าของสหรัฐฯ (ROO)

ต้นทุนเทคโนโลยีสูง

การทำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ตามมาตรฐานโลก ต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลขั้นสูง เช่น RFID AI หรือ Blockchain ซึ่งใช้งบประมาณในการลงทุนสูงผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs บางส่วนอาจเข้าไม่ถึง เนื่องจากมีเงินทุนที่จำกัด

โครงสร้างพึ่งพาวัตถุดิบนำเข้า

ไทยยังขาดอุตสาหกรรมต้นน้ำ-กลางน้ำในบางอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การยกระดับ RVC เป็นไปได้ยาก

ขาดแคลนบุคลากรด้านดิจิทัล

ผู้ประกอบการยังไม่พร้อมใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และขาดแรงงานที่มีทักษะด้าน Data และ AI ในการบริหารจัดการ Supply Chain และการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)

อุปสรรคด้านกฎระเบียบ

กระบวนการออกใบรับรองถิ่นกำเนิด Certificate of Origin (C/O) และขั้นตอนศุลกากรของไทยยังล่าช้าและซับซ้อน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก เพิ่มความยากและเวลาในการขนส่งสินค้า

ความเสี่ยงแห่งจับระยะยาว

หากไทยปรับตัวช้า อาจถูกมองว่าเป็นประเทศทางผ่าน สำหรับสินค้าสวมสิทธิ์ อาจเสียโอกาสการส่งออก และเสียโอกาสในการลงทุนจากประเทศคู่ค้า

5 โอกาสจากการเปลี่ยนแปลง Supply Chain ของไทยเพื่อลดผลกระทบจากภาณินำเข้าสหรัฐฯ

โอกาสดึงดูดการลงทุน (FDI)

ความไม่แน่นอนทางการค้าโลกกระตุ้นให้เกิดการย้ายฐานการผลิตมาไทยมากขึ้น จึงเป็นโอกาสในการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมและนวัตกรรมใหม่ ๆ

เสริมสร้าง Supply Chain ที่แข็งแกร่งภายในประเทศ

กฎถิ่นกำเนิดสินค้าที่เข้มงวดเป็นแรงผลักดันให้ผู้ผลิตต้องเพิ่มสัดส่วนวัตถุดิบในประเทศเพื่อยกระดับสัดส่วน RVC ซึ่งช่วยเสริมสร้าง Supply Chain ที่แข็งแกร่งภายในประเทศ

ยกระดับอุตสาหกรรมสู่ความเป็นดิจิทัล

เกณฑ์มาตรฐานจากคู่ค้าเป็นแรงผลักดันให้ไทยต้องเร่งใช้เทคโนโลยี Digital Supply Chain มาเชื่อมโยงและจัดการทุกขั้นตอนตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การขนส่ง การจัดเก็บสินค้า ไปจนถึงการส่งมอบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใสในระยะยาว และเพิ่มความแม่นยำในการทำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)

สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจผ่าน Supply Chain ของสหรัฐฯ

ใช้โอกาสจากความต้องการกระจายฐานการผลิตของสหรัฐฯ เข้าไปเป็นคู่ค้าหลักในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ของสหรัฐฯ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ เซมิคอนดักเตอร์ และยานยนต์ไฟฟ้า (EV) เพื่อดึงดูดการลงทุนจากสหรัฐฯ และสร้างช่องทางการส่งออกที่มั่นคงในระยะยาว

6 ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับมาตรฐานการค้าและอุตสาหกรรมไทย

6.1 การปฏิรูปและยกระดับมาตรฐานข้อมูล

โดยมุ่งเน้นการใช้ระบบดิจิทัล และการบูรณาการข้อมูล เพื่อเพิ่มความรวดเร็วและความโปร่งใสในการค้าระหว่างประเทศ

- เร่งพัฒนาระบบ Electronic Certificate of Origin (e-C/O) เพื่อออกใบรับรองถิ่นกำเนิดอิเล็กทรอนิกส์ และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานศุลกากรของประเทศคู่ค้า เช่น สหรัฐฯ เพื่อลดระยะเวลาการตรวจสอบ
- เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทั้งหมดผ่านระบบ National Single Window (NSW) เพื่อให้การตรวจปล่อยสินค้าและการออกเอกสารต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วไม่ซ้ำซ้อน มีมาตรฐาน และโปร่งใส
- จัดอบรมผู้ประกอบการให้เข้าใจถึงกฎถิ่นกำเนิดสินค้า (ROO) และการคำนวณสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม (RVC) ของสหรัฐฯ และจัดตั้งศูนย์กลางข้อมูลเพื่อให้บริการคำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการอย่างทั่วถึง

6.2 การสนับสนุนการลงทุนในเทคโนโลยี

โดยมุ่งเน้นการให้สิทธิประโยชน์เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs หันมาลงทุนในเทคโนโลยีและปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต

- มาตรการส่งเสริมการลงทุนในเทคโนโลยีเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต โดยมอบสิทธิประโยชน์ทางภาษีและสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ ตลอด Supply Chain เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือ SMEs และผู้ประกอบการให้ลงทุนในระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ระบบ Digital Supply Chain และ ระบบ Smart Factory เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต

6.3 การสร้างความเข้มแข็ง Supply Chain ภายในประเทศและยกระดับ RVC ของสินค้าไทย

- ส่งเสริมให้ผู้ผลิตใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนจากในประเทศมากขึ้น (Local Sourcing) และสนับสนุนการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ของผู้ผลิต เพื่อสร้างเครือข่ายการผลิตและ Supply Chain ครบวงจรในประเทศผ่านลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในสาขาที่มีศักยภาพ (เช่น ชีวภาพขั้นสูง อาหารแห่งอนาคต อิเล็กทรอนิกส์) เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่ ๆ ในอนาคต

6.4 สร้างความร่วมมือทางการค้ากับสหรัฐฯ โดยมุ่งเน้นการยกระดับความน่าเชื่อถือ และสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งกับสหรัฐฯ เพื่อขยายโอกาสทางการตลาดของสินค้าไทย

- ดำเนินการยกระดับมาตรฐานและกระบวนการตรวจสอบถิ่นกำเนิดสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับในสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศคู่ค้า
- เร่งเจรจาความร่วมมือทางการค้ากับสหรัฐฯ โดยเฉพาะ กลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพ เช่น สินค้าเกษตร แปรรูป ผลิตภัณฑ์ ยางพารา และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เพื่อสร้างช่องทางพิเศษในการส่งออกสินค้าอย่างยั่งยืน และสามารถสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขันในตลาดสหรัฐฯ ได้

การปรับตัวเปลี่ยนแปลง Supply Chain นี้ ไม่ใช่แค่การลดผลกระทบจากภาษี แต่เป็นโอกาสสำคัญในการยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมไทยสู่ระดับสากล ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างที่ยั่งยืน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

จัดทำโดย:

นางสาวดุสิตา เนตรโรจน์
กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

แหล่งข้อมูลอ้างอิง:

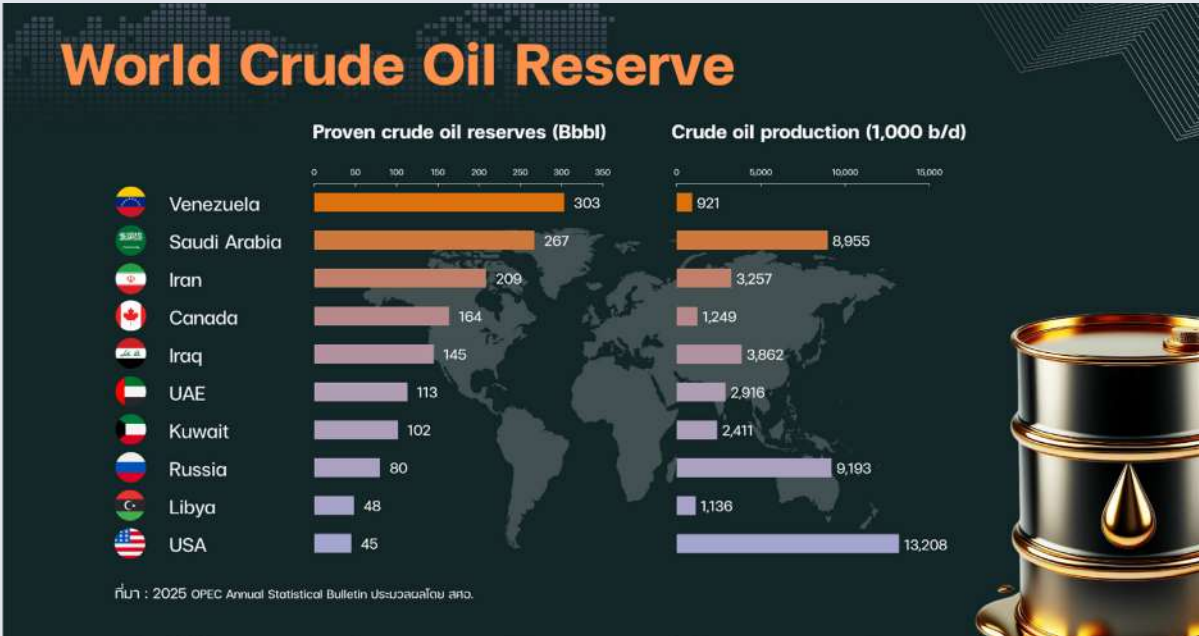
1. <https://tdri.or.th/2025/08/trump-tariffs-thai-impact-review/>
2. <https://www.trade.gov/rules-origin-substantial-transformation>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=nJOOqyzbeFg>
4. <https://tntsc.com/blog/tsrvctariff0925>
5. <https://www.pier.or.th/abridged/2025/11/>

ผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง สหรัฐอเมริกา-เวเนซุเอลา ต่อภาพรวมเศรษฐกิจไทย

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

จากเหตุการณ์ที่สหรัฐอเมริกาได้เปิดปฏิบัติการทางทหารที่เรียกว่า "Absolute Resolve" กับเวเนซุเอลา เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2569 เพื่อจับกุมประธานาธิบดีนิโกลัส มาดูโรและภรรยาในกรุงการากัส ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้สถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ของโลกทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยมูลเหตุของแรงจูงใจ ในการปฏิบัติการดังกล่าวของสหรัฐฯ นอกจากเรื่องนโยบายการปราบปรามยาเสพติดของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์แล้ว จากข้อมูลรายงาน OPEC Annual Statistical Bulletin ปี 2568 พบว่า ประเทศเวเนซุเอลาเป็นประเทศที่มีปริมาณน้ำมันดิบสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proven crude oil reserves) สูงที่สุดในโลก โดยเวเนซุเอลามีปริมาณน้ำมันดิบสำรอง อยู่ที่ 303.22 พันล้านบาร์เรล (รูปที่ 1) คิดเป็นร้อยละ 19.35 ของปริมาณน้ำมันดิบสำรองของโลก ซึ่งสูงกว่าสหรัฐฯ ประมาณ 7 เท่า แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาข้อมูลการผลิตก็พบว่าปัจจุบันเวเนซุเอลาสามารถผลิตน้ำมันได้เพียง 921,000 บาร์เรลต่อวัน (รูปที่ 1) คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของปริมาณการผลิต

น้ำมันดิบของโลก ซึ่งถือว่าน้อยลงมากเมื่อเทียบกับช่วงเวลาที่เคยผลิตได้มากที่สุดในปี 1974 ที่ผลิตได้เกือบ 4 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยปัญหาดังกล่าว เป็นผลมาจากการขาดการลงทุนด้านเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่องหลายทศวรรษจากปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจ รวมไปถึงการถูกคว่ำบาตรจากนานาชาติ ในขณะที่เดียวกันสหรัฐฯ ก็อ้างสิทธิการคืนทรัพย์สินที่สหรัฐฯ เคยถูกยึดไปจากเหตุการณ์ที่บริษัทน้ำมันของสหรัฐฯ ที่เคยครอบงำอุตสาหกรรมปิโตรเลียมของเวเนซุเอลาถูกทางผู้นำการากัสภายใต้ยุคสมัยของอดีตประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ และ นิโกลัส มาดูโร ประกาศโอนอุตสาหกรรมนี้เป็นกิจการของรัฐ (Nationalization) ในทศวรรษ 1970 และศตวรรษที่ 21 และใช้น้ำมันเหล่านั้นเพื่อสร้างความร่ำรวยหรือสนับสนุนกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งสหรัฐฯ มองว่าการนำน้ำมันดังกล่าวกลับมาเป็นการ “ขดเชยสิ่งที่ถูกยึดไป” ดังนั้น สหรัฐฯ จึงมีแผนที่จะเข้าควบคุมและฟื้นฟูโครงสร้างการผลิตน้ำมันของเวเนซุเอลา เพื่อควบคุมทรัพยากรและสร้างความมั่นคงทางพลังงานให้กับสหรัฐฯ

รูปที่ 1 : 10 อันดับประเทศที่มีปริมาณน้ำมันดิบสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proven crude oil reserves) สูงสุด

นอกจากนี้ ปฏิบัติการของสหรัฐฯ ในครั้งนี้ยังถูกมองว่าเป็นการดำเนินการเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางภูมิรัฐศาสตร์และส่งเสริมนโยบาย American First เพราะช่วยรับประกันความมั่นคงของสหรัฐฯ ในภูมิภาค พร้อมทั้งสหรัฐฯ ได้นำหลักการมอนโร (Monroe Doctrine) กลับมาปรับใหม่ ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ในช่วงศตวรรษที่ 19 ที่ระบุว่าซีกโลกตะวันตกควรปลอดจากอิทธิพลของมหาอำนาจยุโรปการปฏิบัติการในเวเนซุเอลาแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำของสหรัฐฯ ในซีกโลกตะวันตก และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติสหรัฐฯ ฉบับใหม่ คือ การปกป้องการค้าเขตแดน และทรัพยากรที่เป็นแกนหลักของความมั่นคงแห่งชาติพร้อมกับระบุว่าซีกโลกตะวันตก คือ “บ้านเกิด” ของสหรัฐฯ

ด้วยเหตุนี้ สหรัฐฯ จึงมีนโยบายบีบให้รัฐบาลใหม่ของเวเนซุเอลาตัดความสัมพันธ์ทางทหารและเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกับคู่แข่งสำคัญของสหรัฐฯ โดยเฉพาะจีนกับรัสเซีย ซึ่งจีนถือว่าเป็นประเทศพันธมิตรใหม่ของเวเนซุเอลาตามนโยบายของประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ที่ต้องการลดการพึ่งพาสหรัฐฯ ทั้งนี้ จีนและเวเนซุเอลาดำเนินการซื้อขายน้ำมันผ่านโมเดล “น้ำมันแลกเงินกู้” (Loans-for-oil) โดยจีนจะให้เงินกู้แก่เวเนซุเอลา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศ และเวเนซุเอลาจะชำระหนี้เงินกู้ในรูปของ “น้ำมันดิบ” ดังนั้น ปฏิบัติการของสหรัฐฯ ต่อเวเนซุเอลาและการเข้าควบคุมการผลิตน้ำมันของเวเนซุเอลาในครั้งนี้ จึงถือว่าเป็นความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ระหว่างสหรัฐฯ กับจีนโดยตรง

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

จากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และเวเนซุเอลา และการเข้าแทรกแซงการจัดการแหล่งน้ำมันดิบของเวเนซุเอลา อาจส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจกับประเทศไทย ดังนี้

1. ผลกระทบทางตรง

จากข้อมูลล่าสุด ในช่วงเดือนมกราคม-ธันวาคม 2568 ประเทศไทยกับเวเนซุเอลา มีมูลค่าการค้ารวม 61.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.01 ของมูลค่าการค้ารวมของประเทศไทยในตลาดโลก ซึ่งจะเห็นได้ว่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับเวเนซุเอลามีมูลค่าน้อยมาก เมื่อเทียบกับคู่ค้าหลัก (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 : 10 อันดับประเทศคู่ค้าของไทย และมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับเวเนซุเอลา (มกราคม-ธันวาคม 2568)

อันดับ	ประเทศคู่ค้าของไทย	มูลค่าการค้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)
	รวม	688,227.27	100.00
1	จีน	148,188.63	21.53
2	สหรัฐอเมริกา	93,921.99	13.65
3	ญี่ปุ่น	53,508.97	7.77
4	ไต้หวัน	31,116.50	4.52
5	มาเลเซีย	28,547.74	4.15
6	เวียดนาม	23,747.21	3.45
7	สหรัฐอเมริกาบริติชเอดส์	22,169.00	3.22
8	อินเดีย	21,866.23	3.18
9	อินโดนีเซีย	19,666.12	2.86
10	สิงคโปร์	19,540.22	2.84
122	เวเนซุเอลา	61.26	0.01

ที่มา : Global Trade Atlas

สำหรับการส่งออกสินค้าจากประเทศไทยไปเวเนซุเอลา ปัจจุบันมีมูลค่าอยู่ที่ 45.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 29.61 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (YOY) โดยการส่งออกสินค้าของไทยไปเวเนซุเอลาส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าคงทน โดย 5 อันดับสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปยังเวเนซุเอลา (รูปที่ 2) ได้แก่

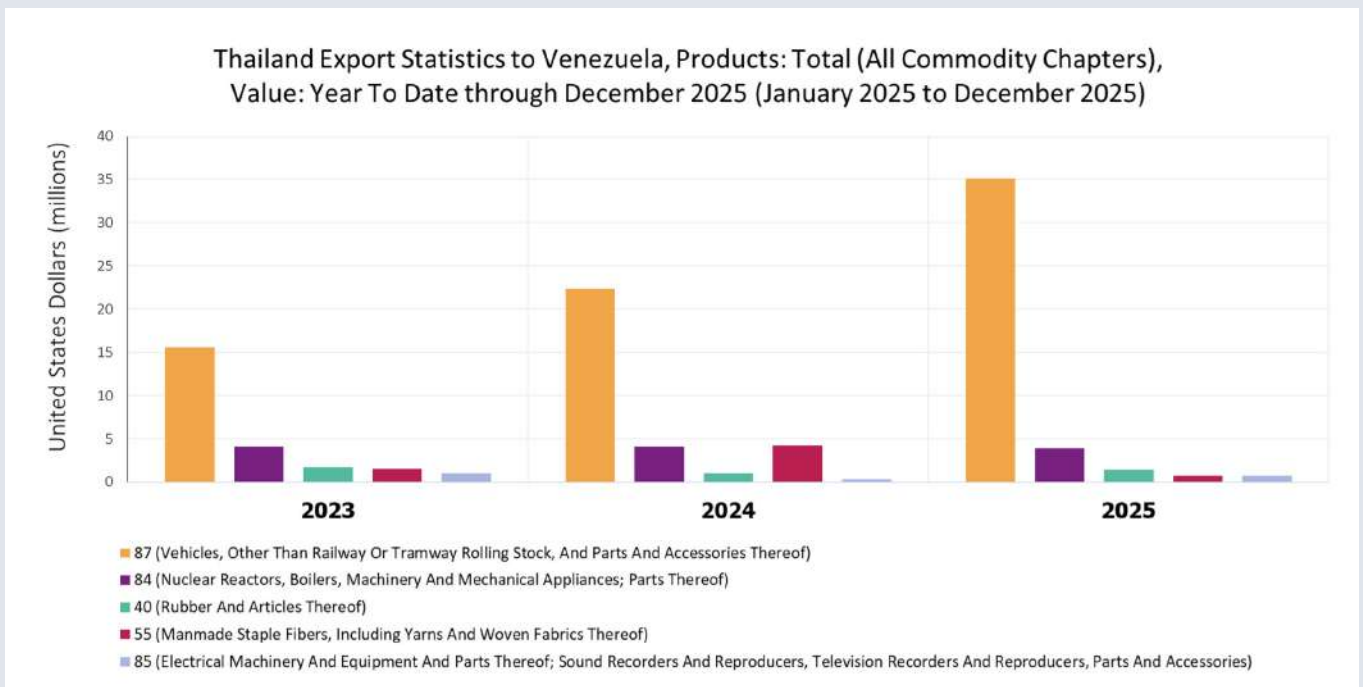
1) รถยนต์ และส่วนประกอบ โดยส่วนใหญ่เป็นรถยนต์และยานยนต์สำหรับขนส่งบุคคล มีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 35.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 77.86 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

2) เครื่องจักร เครื่องกล และส่วนประกอบ เช่น เครื่องซักผ้า เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น เครื่องล้างจาน เป็นต้น โดยมีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 3.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 8.64 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

3) ยางและผลิตภัณฑ์ยาง เช่น ยางรถยนต์ สายพานลำเลียง เชือกยาง เป็นต้น โดยมีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 1.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 3.24 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

4) เส้นใยสังเคราะห์ เส้นด้าย และผ้าทอ โดยมีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 0.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 1.62 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

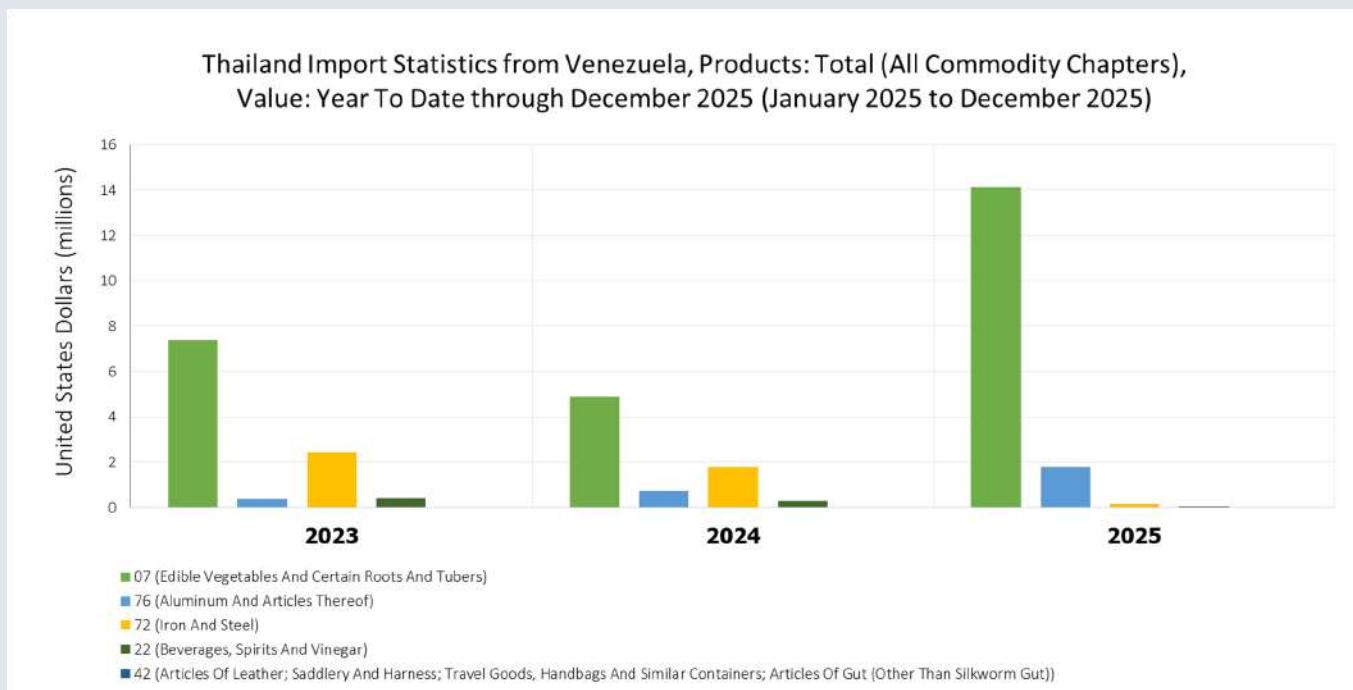
5) อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ เช่น เครื่องทำน้ำร้อน อุปกรณ์ให้แสงสว่าง โดยมีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 0.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 1.52 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

ที่มา : Global Trade Atlas

รูปที่ 2 : 5 อันดับสินค้าส่งออกจากประเทศไทยไปเวเนซุเอลา

สำหรับการนำเข้าสินค้าระหว่างไทยกับเวเนซุเอลา พบว่า ปัจจุบันมีมูลค่าอยู่ที่ 16.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยการนำเข้าสินค้าจากเวเนซุเอลามาไทย ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มสินค้าประเภทพืชตระกูลถั่วแห้ง (Dried Leguminous Vegetables) เช่น ถั่วเมล็ดแห้ง (Dried Beans), ถั่วเลนทิล (Lentils), ถั่วลูกไก่ (Chickpeas) และถั่วเขียวแห้ง (Dried Green Peas) เป็นต้น ในขณะที่สินค้านำเข้าอื่น ๆ ประกอบด้วยอะลูมิเนียม เหล็กและเหล็กกล้า และเครื่องดื่ม (รูปที่ 3)

ที่มา : Global Trade Atlas

รูปที่ 3 : 5 อันดับสินค้านำเข้าจากประเทศเวเนซุเอลามาไทย

จากข้อมูลการค้าระหว่างประเทศไทยกับเวเนซุเอลาข้างต้น จะพบว่า ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกไปเวเนซุเอลาไม่มากนักเมื่อเทียบกับตลาดอื่น ๆ อย่างเช่น จีน สหรัฐอเมริกา และบราซิล ที่ถือว่าเป็นตลาดนำเข้านำเข้าขนาดใหญ่ของเวเนซุเอลา ประกอบกับประเทศไทยไม่ได้นำเข้าน้ำมันโดยตรงจากเวเนซุเอลา ทำให้ไม่เกิดการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานการผลิตภายใน

ประเทศ จึงคาดว่าในระยะสั้นผลกระทบจากสถานการณ์จะไม่ส่งผลโดยตรงต่อภาคการค้าและการส่งออกของไทย แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทยก็จำเป็นต้องเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เนื่องจากเหตุการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคดังกล่าว หากยืดเยื้อและขยายวงกว้างก็อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการส่งออกของไทยในระยะยาวได้

2. ผลกระทบทางอ้อม

เนื่องจากประเทศเวเนซุเอลามีปริมาณน้ำมันดิบสำรองสูงที่สุดในโลก และการที่สหรัฐฯ มีแผนเข้าควบคุมการผลิตและเปิดโอกาสให้บริษัทน้ำมันของสหรัฐฯ เข้ามาลงทุนฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานการผลิตน้ำมันของเวเนซุเอลา ซึ่งจะทำให้ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ดังนี้

1) ราคาน้ำมัน ในระยะสั้นผลกระทบต่อราคาน้ำมันมีไม่มากนัก เนื่องจากเวเนซุเอลายังมีการส่งออกน้ำมันได้น้อย ประกอบกับอุปทานน้ำมันส่วนเกินในตลาดโลกยังอยู่ในระดับสูง แต่ในระยะยาวหากสหรัฐฯ สามารถฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มกำลังการผลิตน้ำมันของเวเนซุเอลาได้ จะทำให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกลดลงตามอุปทานน้ำมันที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิตและค่าครองชีพในไทย และเงินเพื่อปรับตัวลดลง

2) ภาคการเกษตร สำหรับสินค้าเกษตรไทยที่มักเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันทั้งทางตรง เช่น ปาล์มน้ำมัน ที่ใช้ทำไบโอดีเซล และทางอ้อมจากต้นทุนการผลิต (เชื้อเพลิงเครื่องจักรปุ๋ย และยาฆ่าแมลง) อาจมีการปรับราคาลดลงตามทิศทางราคาน้ำมันโลก ซึ่งจะกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรและกำลังซื้อในระดับฐานราก

3) ค่าเงินบาท ในระยะสั้นอาจเกิดการผันผวนของค่าเงินบาทตามทิศทางเงินดอลลาร์สหรัฐฯที่แข็งค่าขึ้นจากการเป็นสินทรัพย์ปลอดภัย ส่วนในระยะยาวหากราคาน้ำมันปรับตัวลดลงมูลค่าการนำเข้าของไทยจะลดลงตามไปด้วย ทำให้ความต้องการเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลง ซึ่งอาจเป็นปัจจัยกดดันให้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น และส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออก

4) ภูมิรัฐศาสตร์และการค้าโลก ผลจากความตึงเครียดที่เพิ่มมากขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการค้าโลกและภาคส่งออกไทย เนื่องจากความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์อาจทำให้นักลงทุนชะลอการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงทำให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัว แต่อย่างไรก็ดีจากการที่สหรัฐฯ ยกเลิกคว่ำบาตรเวเนซุเอลาบางส่วนก็อาจเปิดโอกาสให้มีการค้าใหม่ ๆ โดยเฉพาะกับชาติพันธมิตร ซึ่งส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลก

อย่างไรก็ตามปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของสหรัฐฯ ในการฟื้นฟูกำลังการผลิตน้ำมันของเวเนซุเอลา ซึ่งคาดว่าจะต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานการผลิตน้ำมันดิบของเวเนซุเอลาถูกทำลายอย่างหนักมาอย่างยาวนานจากการทุจริต การขาดการลงทุนพัฒนา และความทรุดโทรม ประกอบกับแหล่งน้ำมันสำรองของเวเนซุเอลาเป็นน้ำมันดิบชนิดหนักที่มีปริมาณกำมะถันสูง (Heavy sour oil) ซึ่งนำมากลั่นได้ยากกว่า ขณะที่สหรัฐฯ มักผลิตน้ำมันดิบชนิดเบาที่มีค่ากำมะถันต่ำ (Light sweet oil) ดังนั้นจึงถือว่าเป็นความท้าทายอย่างยิ่งของสหรัฐฯ ในการเข้าควบคุมการผลิตน้ำมันของเวเนซุเอลา นอกจากนี้ในแง่ภูมิรัฐศาสตร์โลกก็ต้องติดตามท่าทีของจีนและรัสเซียในการตอบโต้ปฏิบัติการครั้งนี้ของสหรัฐฯ รวมไปถึงความกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงระเบียบโลกใหม่และการแทรกแซงประเทศอื่น ๆ ของสหรัฐฯ อาจนำไปสู่สงครามการค้าที่รุนแรงขึ้น และจะกระทบต่อบรรยากาศการค้าโลกโดยรวม รวมถึงทำให้การส่งออกไทยชะลอตัว

จัดทำโดย:

นายธีร์ ตั้งตรงฤทัย

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

แหล่งข้อมูลอ้างอิง:

<https://www.bbc.com/thai/articles/cwy81k1zd32o>

<https://www.nytimes.com/interactive/2025/10/09/world/americas/drug-trafficking-venezuela.html>

<https://www.posttoday.com/columnist/post-analysis/736391>

<https://www.bangkokbiznews.com/finance/stock/1215071>

#google_vignette

<https://krungthai.com/th/financial-partner/economy-resources/economic-report>

<https://www.ditp.go.th/post/te5qwygxxq1zpxd07iwsqfry>

<https://connect.spglobal.com/gta/home/>

Halal Route : ล่องแม่ปิง อิงเจ้าพระยา แลอันดามัน โอกาสของสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลไทย กับประเทศเศรษฐกิจฮาลาล

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ตลาดสินค้าและบริการฮาลาลของโลกได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยมีแรงผลักดันจากประชากรมุสลิมทั่วโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์ เทคโนโลยีการผลิตที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ตลอดจนค่านิยมด้านจริยธรรมที่สอดคล้องกับหลักศาสนา ซึ่งได้ขยายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก ที่มีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติและศาสนา ปัจจุบันตลาดฮาลาลของโลกมีมูลค่าประมาณ 2.1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีแรงขับเคลื่อนจากอำนาจการซื้อของประชากรมุสลิมทั่วโลกมากกว่า 2 พันล้านคน ทั้งนี้ สินค้าและบริการฮาลาลในปัจจุบันไม่ได้มีไว้สำหรับผู้บริโภคชาวมุสลิมเท่านั้น แต่ยังขยายไปกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพ

และมาตรฐานการผลิตที่มีความสะอาด โปร่งใส ตรวจสอบได้ด้วยเหตุผลดังกล่าว ไทยได้ตระหนักถึงศักยภาพของตลาดฮาลาลโลก และศักยภาพในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมฮาลาล รวมถึงภาคธุรกิจบริการฮาลาลของไทย จึงได้จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลไทยระยะ 5 ปี พ.ศ. 2567 - 2570 เพื่อผลักดันให้ไทยก้าวไปเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมฮาลาลในภูมิภาค ตลอดจนเชื่อมโยงตลาดสินค้าและบริการฮาลาลของไทยกับประเทศเป้าหมาย ครอบคลุมทั้งอาหารและเครื่องดื่ม เสื้อผ้าและแฟชั่น ยา สมุนไพรและเครื่องสำอาง โกโก้และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบริการฮาลาล โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและบริการที่สนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิต

ในปี 2568 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้ดำเนินงาน “โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภายใต้นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ” โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้มีข้อมูลด้านสถานการณ์ของสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลของไทยที่มีความเป็นปัจจุบันและครอบคลุม รวมถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมฮาลาลของโลก ซึ่งจะเป็พื้นฐานข้อมูลสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์และการพัฒนา นโยบาย และโอกาสในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ ในด้านสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาล โดยอาศัยกรอบความร่วมมือหรือกรอบความตกลงทวิภาคีและพหุภาคีที่มีอยู่ในการสร้างเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การเสนอแนะมาตรการ โครงการ กิจกรรม เพื่อผลักดันบทบาทของไทยในฐานะศูนย์กลางฮาลาลในภูมิภาค พร้อมทั้ง

ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสินค้าและบริการฮาลาลไทยในตลาดโลก โดยดำเนินกิจกรรมการสำรวจและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพการลงพื้นที่ภายในประเทศ ตามพื้นที่ “Halal Route: ล่องแม่ปิง อิงเจ้าพระยา แลอันดามัน” และมีข้อค้นพบ ดังนี้

• Halal Route: ล่องแม่ปิง - ระหว่างวันที่ 8 - 11 เมษายน 2568 ณ จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงใหม่ โดยได้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจำนวน 10 หน่วยงาน โดยพบว่าสินค้าอุตสาหกรรมฮาลาลที่มีศักยภาพในภาคเหนือ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร เช่น อาหารเสริม ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว และเครื่องสำอาง ซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เน้นความปลอดภัย คุณภาพ และมาตรฐานฮาลาล สอดรับกับแนวโน้มการบริโภคที่ให้ความสำคัญกับความเป็นธรรมชาติ ปราศจากแอลกอฮอล์ อีกทั้งสามารถ

นำเสนอคุณสมบัติด้านสุขภาพและความงาม ร่วมกับการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของไทย อีกหนึ่งกลุ่มสินค้าคือ นมและผลิตภัณฑ์แปรรูป เนื่องจากไทยมีระบบการผลิตที่ได้มาตรฐานสากลตั้งแต่ฟาร์มจนถึงการส่งออก โดยมีโอกาสในการสร้างจุดแตกต่างโดยใช้วัตถุดิบท้องถิ่นจากสมุนไพรหรือผลไม้มาผสมผสานกับผลิตภัณฑ์นม อาทิ นมปรุงแต่ง โยเกิร์ต และไอศกรีม เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัว นอกจากนี้สินค้าเกษตรที่ภาคเหนือของไทยมีชื่อเสียง คือ กาแฟ ที่มีแหล่งปลูกคุณภาพสูงและมีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถตอบสนองความต้องการเครื่องดื่มที่เน้นความเป็นธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม การควบคุมสภาพแวดล้อมในการจัดเก็บและขนส่งยังเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อธุรกิจกาแฟ สำหรับนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมจากภาครัฐที่ควรได้รับการสนับสนุน ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจผ่านการฝึกอบรมและจัดทำคู่มือเกี่ยวกับกฎระเบียบของประเทศเป้าหมาย โดยเฉพาะการขอการรับรองฮาลาลและการติดฉลากสินค้า ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยสามารถปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเป้าหมาย และเพิ่มโอกาสในการขยายธุรกิจในตลาดต่างประเทศ ร่วมกับการดำเนินกิจกรรมงานแสดงสินค้า การจับคู่ธุรกิจ และช่องทางการจำหน่ายทางออนไลน์

- Halal Route: อิงเจ้าพระยา ระหว่างวันที่ 25 - 28 กุมภาพันธ์ 2568 ณ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี และนครปฐม โดยได้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจำนวน 12 หน่วยงาน โดยพบว่าสินค้าอุตสาหกรรมฮาลาลที่มีศักยภาพในภาคกลาง ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์สกัดเย็นฮาลาล ซึ่งเหมาะกับผู้บริโภคที่ต้องการคุณค่าทางโภชนาการสูง โดยใช้กระบวนการผลิตที่รักษาสารอาหารสำคัญไว้โดยปราศจากสารปรุงแต่ง นอกจากนี้ ช่องว่างฮาลาลที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง (High-Nutrient Snacks) เป็นอีกกลุ่มสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคหลากหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มออกกำลังกาย มังสวิรัติ คีโตวีแกน ไปจนถึงผู้สูงอายุที่ต้องการเสริมสารอาหารจำเป็น และอีกกลุ่ม คือ ซอสสำหรับหมักและปรุงอาหารฮาลาล ที่เน้นความเป็นธรรมชาติและส่วนผสมสะอาด โดยสามารถออกแบบสูตรเพื่อรองรับผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม เช่น สูตรวีแกน ปราศจากกลูเตน หรือโซเดียมต่ำ พร้อมทั้งการผสมผสานรสชาติจากหลายวัฒนธรรม ร่วมกับการส่งเสริมภาพลักษณ์ด้วยการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นและบรรจุภัณฑ์ที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมจากภาครัฐ ประกอบด้วย การรับรองมาตรฐานฮาลาล ผ่านการจัดทำคู่มือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการ รวมถึงการเจรจาหรือจัดทำความร่วมมือกับองค์กรฮาลาลของต่างประเทศในประเทศนอกร่อง เพื่อให้มาตรฐานของประเทศได้รับการยอมรับในตลาดใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนการบริการขนส่งฮาลาลภายใต้มาตรฐานฮาลาลในด้านการขนส่งสินค้าทั้งทางบก น้ำ และอากาศ เพื่อให้สินค้าหรือวัตถุดิบนั้นได้รับการรับรองว่าสะอาดตามหลักศาสนา เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตผ่านกิจกรรมการฝึกอบรม หรือดำเนินโครงการความร่วมมือนอกร่อง

- Halal Route: แลอันดามัน - ระหว่างวันที่ 18 - 21 มีนาคม 2568 ณ จังหวัดสงขลา และสตูล โดยได้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจำนวน 11 หน่วยงาน โดยพบว่าสินค้าอุตสาหกรรมฮาลาลที่มีศักยภาพในภาคใต้ ประกอบด้วย ช่องว่างและซีเรียลที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงจากแป้งกล้วยน้ำว้า ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตอาหารหลากหลายชนิด เช่น โปรตีนบาร์ ขนมเพื่อสุขภาพ ขนมปัง เบเกอรี่ ไอศกรีม และอาหารคาว ซึ่งมีใยอาหารสูง อุดมไปด้วยแร่ธาตุและวิตามินที่จำเป็น ปราศจากกลูเตน อีกหนึ่งกลุ่มสินค้าที่ไทยมีศักยภาพ คือ ปลาทูน่าและปลาซาร์ดีนกระป๋อง ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่มีอายุการเก็บรักษานาน และได้รับความนิยมทั้งในและต่างประเทศ โดยมีโอกาสในการพัฒนาให้ได้รับการรับรองฮาลาล เพื่อเจาะตลาดผู้บริโภคมุสลิมในหลายประเทศ รวมถึงกลุ่มผู้บริโภคที่ไม่ใช่มุสลิมที่ให้ความไว้วางใจในมาตรฐานฮาลาลว่ามีความสะอาดและปลอดภัย เช่น ปลากระป๋องออร์แกนิก ปลากระป๋องพร้อมเครื่องเทศ หรือปลากระป๋องโซเดียมต่ำ สำหรับนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมจากภาครัฐที่ควรได้รับการสนับสนุน ได้แก่ การแลกเปลี่ยนบุคลากร

ข้อมูลการดำเนินกิจกรรม การสำรวจและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังกล่าว ได้นำไปวิเคราะห์โอกาสในการเชื่อมโยงกับประเทศที่มีโอกาส ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ สาขาอุตสาหกรรมฮาลาลกับไทย ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วทวีปเอเชีย ร่วมกับการสำรวจและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในต่างประเทศ ประกอบด้วย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้-สาธารณรัฐ อินโดนีเซีย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้-สาธารณรัฐ ประชาชนจีนตอนบนและตะวันตก ตะวันออกกลาง-รัฐสุลต่านโอมาน และ เอเชียกลาง-สาธารณรัฐคาซัคสถาน

และองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ฮาลาลตามหลักการ “ศาสนา รับรอง วิทยาศาสตร์รองรับ” ซึ่งเป็นโอกาสในการเสริมสร้าง การยอมรับในศักยภาพของไทยในด้านวิทยาศาสตร์ฮาลาล แก่ประเทศมุสลิม ทั้งนี้ มาเลเซียและอินโดนีเซีย เป็นประเทศ เป้าหมายในการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภาคใต้ของไทย โดยใช้ ภาคบริการเป็นตัวขับเคลื่อนผ่านธุรกิจการท่องเที่ยว ได้แก่ การโรงแรมฮาลาล และการคมนาคมผ่านจุดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การอุปโภคบริโภคอาหารและสินค้าอุตสาหกรรม ฮาลาล

โดยแต่ละประเทศจะสามารถเชื่อมโยงแต่ละห่วงโซ่อุปทานกับไทย ทั้งในด้านการแสวงหาวัตถุดิบ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การรับรอง มาตรฐานฮาลาล การขนส่ง บรรจุกัมมันต์ และการตลาด รวมถึงการ ดำเนินกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ (International Workshop) โดยมีผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และสถาบันวิจัย/วิชาการ ของไทยและประเทศเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอุตสาหกรรม และบริการฮาลาล ซึ่งนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ต่อแนวทางการปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ สินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลไทยเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศได้อย่าง เป็นรูปธรรม โดยการยกกร่างข้อริเริ่ม (Initiative) ส่งเสริมความ ร่วมมือด้านสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลระหว่างสำนักงาน เศรษฐกิจอุตสาหกรรมกับหน่วยงานของประเทศเป้าหมาย รวมทั้งสามารถนำไปประกอบการจัดทำที่ในการเจรจาเพื่อสร้าง ความร่วมมือด้านสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลระหว่าง ประเทศของไทยและประเทศเป้าหมาย

จัดทำโดย:

นายสรวิศ ชัยเลิศฉัตรกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ นางสาวอุบลวรรณ หลอดเงิน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ นายณนทิวรรณ สามีบุญบุตร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ นางสาวรัฐธำภา โชติแสงศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ นางสาวอภิษฐา บุญกลิ่น นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

แหล่งข้อมูลอ้างอิง:

การดำเนิน “โครงการพัฒนาความร่วมมือ ด้านสินค้าอุตสาหกรรมและบริการฮาลาลเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ภายใต้ต้นนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ” ปี 2568

รวมพลังจิตอาสา สศอ.

ผศอ.ศุกกิจ นำทีมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศอ. ร่วมกิจกรรมจิตอาสา
“ตามรอยพ่อ ที่บ้านกึ่งวิถี” เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2568

วันที่ 26 ธันวาคม 2568 นายศุกกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นายภัทรพล ลิ้มภักดี รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นางภารดา จันทร์สุวรรณ ผู้อำนวยการกองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นางสาวพฐ ทองจุล ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 นายจักรพันธ์ เตนดวงบริพันธ์ ผู้อำนวยการกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นางสาววิลาวัลย์ คำจตุติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการชี้แนะและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม ร่วมกิจกรรมจิตอาสา “ตามรอยพ่อ ที่บ้านกึ่งวิถี” เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2568 ณ สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ บ้านกึ่งวิถีชาย จังหวัดปทุมธานี

โดยมีนายณัฐพล รังสิตพล ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานในพิธีเปิดกิจกรรมจิตอาสา และร่วมกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรมจัดกิจกรรมบริจาคเครื่องอุปโภคบริโภค เลี้ยงอาหารกลางวัน ทำความสะอาดและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณรอบสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ บ้านกึ่งวิถีชาย

สศอ. รวมพลังจิตอาสา ร่วมกับหน่วยงานใน ออ.
มอบอาหารและน้ำดื่มบริการประชาชนที่เดินทางมาร่วมกราบบังคมพระบรมศพ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ บริเวณท้องสนามหลวง

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2569 นายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม พร้อมด้วยนางศุภิดา เสมอมีสุข เลขานุการกรม และเจ้าหน้าที่ สศอ. ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม นำโดย นายณัฐพล รังสิตพล ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมด้วยผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม และเจ้าหน้าที่จิตอาสากระทรวงอุตสาหกรรม จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ มอบอาหารและน้ำดื่มบริการประชาชนที่เดินทางมาร่วมกราบบังคมพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ บริเวณท้องสนามหลวง จัดขึ้นภายใต้ความร่วมมือของ 10 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 1) สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม 2) กรมโรงงานอุตสาหกรรม 3) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 4) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ 5) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย 6) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 7) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม 8) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 9) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และ 10) อุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิ

ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมได้จัดเตรียมและมอบอาหารพระราชทาน และน้ำดื่ม รวมจำนวน 3,000 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 2 รอบ ได้แก่ รอบเช้าเวลา 07.00 น. จำนวน 1,000 ชุด และรอบเย็นเวลา 16.00-20.00 น. จำนวน 2,000 ชุด เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเปิดโอกาสให้บุคลากรของกระทรวงอุตสาหกรรมได้ร่วมแสดงออกถึงความจงรักภักดี และน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

งานกาชาด ประจำปี 2568

ผศอ.ศุภกิจ นำทีม สศอ. ร่วมปฏิบัติงาน **ร้านกระทรวงอุตสาหกรรม**
ในงานกาชาด 2568

ผศอ.ศุภกิจ **ร่วมพิธีมอบรางวัลสลากบำรุงสภากาชาดไทย**
ร้านกระทรวงอุตสาหกรรม ประจำปี 2568

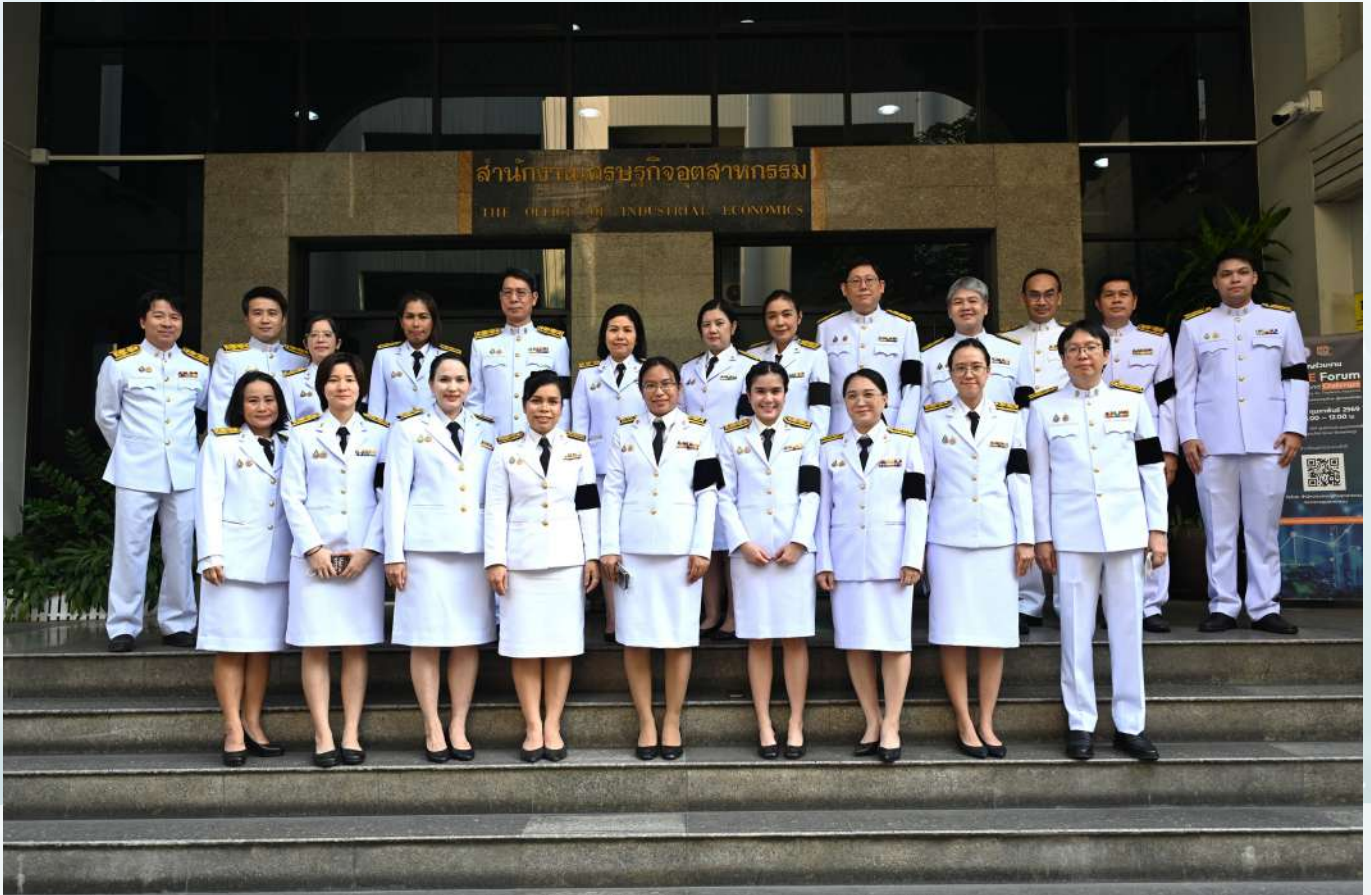

วันที่ 6 มีนาคม 2569 นายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เข้าร่วมพิธีมอบรางวัลสลากบำรุงสภากาชาดไทย ร้านกระทรวงอุตสาหกรรม ประจำปี 2568 โดยมีนายณัฐพล รังสิตพล ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานมอบรางวัลให้แก่ผู้โชคดีถูกรางวัลสลากกาชาด ตลอดจนมีผู้บริหารกระทรวงอุตสาหกรรม นายอนุสรณ์ เนื่องผลมาก กรรมการอุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิ ในฐานะประธานอนุกรรมการจัดงานฯ และนางเบญจมาพร เอกฉัตร ผู้อำนวยการอุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิ ในฐานะฝ่ายเลขานุการจัดงานฯ ร่วมเป็นสักขีพยานด้วย ณ บริเวณด้านหน้าอาคารสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ร สกิตในดวงใจตราบนิจนิรันดร์

สศอ. ร่วมพิธีบำเพ็ญกุศลสวดวาร 100 วัน เพื่ออุทิศถวายเป็นพระราชกุศล
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนี พันปีหลวง

วันที่ 30 มกราคม 2569 นางสาวณิรดา วิสุทธิชาติธาดา รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม พร้อมด้วยผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สศอ. ร่วมพิธีบำเพ็ญกุศลสวดวาร 100 วัน เพื่ออุทิศถวายเป็นพระราชกุศล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยมีนายธนกร วังบุญคงชนะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมด้วย นายณัฐพล รังสิตพล ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม นำคณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัด ออก เข้าร่วมพิธี ณ ห้องประชุมทองคำ ชั้น 1 อาคารกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ร่วมเป็นเจ้าภาพ **พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ** สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

วันที่ 3 มีนาคม 2569 เวลา 19.00 น. นายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นายอดิทัต วะสินนท์ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นายไบน้อย สุวรรณชาตรี เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย นายเอกนิติ รมยานนท์ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นประธานในโอกาสที่สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ร่วมเป็นเจ้าภาพพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยมีนางสาวณิรดา วิสุทธิชาติธาดา รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นางนิอร สุขุม ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค นายพฤกษ์ ศิโรรัตน์เศรษฐ์ ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 นางภารดา จันทร์สุวรรณ ผู้อำนวยการกองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นายจักรพันธ์ เต็นดวงบริพันธ์ ผู้อำนวยการกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นางศุภิตา เสมมีสุข เลขาธิการกรม นางสาวพฐ ทองจุล ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 นางสาวสมานลักษณ์

ตัณชิตกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม นายบวร กิติไพศาลนนท์ รักษาการผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ร่วมด้วยนายปรัชญา อินทรานุกุลพรณ์ ผู้อำนวยการสถาบันไทย-เยอรมัน นายจงรักษ์ ไรจน์พลาเสถียร ผู้อำนวยการสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ นายวิโรจน์ ไรจน์วัฒนชัย ผู้อำนวยการสถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย ตลอดจนข้าราชการ เจ้าหน้าที่ สศอ. และเจ้าหน้าที่จากสถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม เข้าร่วมพิธี ด้วยความจงรักภักดีและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

“Pride of OIE: จากความมุ่งมั่น สู่รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ”

สศอ. คว้รางวัลบัญชีภาครัฐ “ระดับดีเลิศ” ประจำปี 2567
ด้วยคะแนนเต็ม 100

วันที่ 18 ธันวาคม 2568 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) รับมอบใบประกาศผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ระดับ “รางวัลดีเลิศ” จากกรมบัญชีกลาง โดยนายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นผู้รับมอบจากนางสาวสุดท้าย ชัยจันทิก ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบบัญชี ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง โดยมีนางศุภิดา เสมอมีสุข เลขานุการกรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นางศิตา ดอนชมไพร หัวหน้ากลุ่มการคลังและพัสดุ เจ้าหน้าที่กลุ่มการคลังและพัสดุ และเจ้าหน้าที่จากกรมบัญชีกลาง ร่วมเป็นสักขีพยาน ณ ห้องประชุม 202 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ สศอ. ได้รับคะแนนรวม 1,000 คะแนนเต็ม ผ่านเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐในระดับดีเลิศ ครอบคลุมการประเมินทั้ง 4 มิติหลัก ได้แก่ ความถูกต้อง ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และความมีประสิทธิภาพ สะท้อนถึงมาตรฐานการดำเนินงานด้านบัญชีภาครัฐของ สศอ. ที่มีความเป็นระบบ โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อภาคอุตสาหกรรมและประเทศชาติต่อไป

สศอ. รวมใจปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว มุ่งสู่ต้นแบบ "องค์กรคาร์บอนต่ำ"

วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2569 นายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นายนรุธ สุขสมาน รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นางสาวณิรดา วิสุทธิชาติธาดา รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นำทีมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศอ. ร่วมกันทำกิจกรรมบำรุงรักษาและปลูกต้นไม้ เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ให้ดูร่มรื่นสวยงาม ในฐานะที่เป็นองค์กรต้นแบบ ด้านการจัดการคาร์บอน ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรที่ได้รับ “ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นต์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization : CFO) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สศอ. เห็นถึงความสำคัญของการปลูกต้นไม้ ทั้งสถานที่ทำงานและที่พักอาศัย และสร้างจิตสำนึกของการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ตามโครงการวันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ รวมทั้งเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดมลพิษทางอากาศ

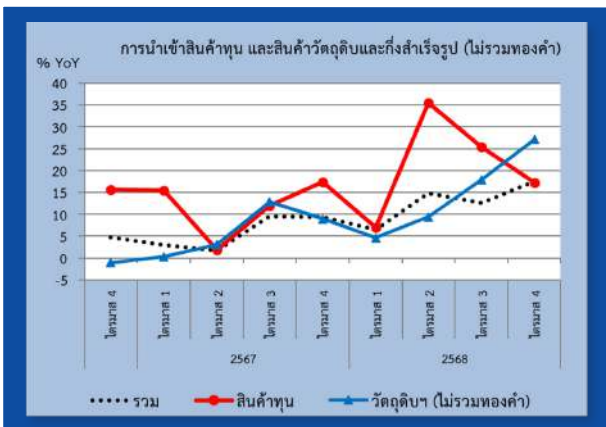
การส่งออก – นำเข้า

สินค้าอุตสาหกรรมไทย ไตรมาส 4 ปี 2568

ไตรมาส 4 ปี 2568 การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำ) ขยายตัวร้อยละ 16.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยสินค้าสำคัญที่ขยายตัว อาทิ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ, เครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทแผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า, เครื่องประดับแท้ทำด้วยทอง และรถปิคอัพ ในส่วนตลาดส่งออกสำคัญของไทยส่วนใหญ่ขยายตัว เช่น สหรัฐอเมริกา อาเซียน (5) สหภาพยุโรป (27) จีน อินเดีย ตะวันออกกลาง (15)

หมายเหตุ : อาเซียน (5) ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และบรูไน CLMV ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม

ไตรมาส 4 ปี 2568 ไตรมาส 4 ปี 2568 การนำเข้าสินค้า ขยายตัวร้อยละ 17.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และขยายตัวจากไตรมาสที่ผ่านมาร้อยละ 4.6 ทั้งนี้ หมวดสินค้าที่มีการขยายตัว ในไตรมาสที่ 4 ได้แก่ สินค้าทุน ขยายตัวร้อยละ 17.3 จากเครื่องจักรกลและส่วนประกอบ สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป (ไม่รวมทองคำ) ขยายตัวร้อยละ 27.1 จากอุปกรณ์ ส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าอุปโภคบริโภค ขยายตัวร้อยละ 10.0 ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง ขยายตัวร้อยละ 14.4 จากรถยนต์โดยสาร และรถบรรทุก ประเภทยานยนต์ไฟฟ้า หมวดสินค้าที่มีการหดตัว ได้แก่ สินค้าเชื้อเพลิง หดตัวร้อยละ 14.2

สินค้า	2565				2566				2567				2568			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำ)	8.7%	6.5%	5.9%	-7.7%	22.3%	2.0%	8.5%	6.1%	7.2%	1.7%	2.2%	30.1%	107.6%	14.4%	24.4%	20.5%
นำเข้าสินค้าทุน	11.0%	8.1%	-0.7%	-8.5%	-2.9%	1.9%	3.2%	15.7%	15.5%	1.8%	12.0%	17.4%	7.0%	35.5%	25.4%	17.3%
นำเข้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป (ไม่รวมทองคำ)	17.2%	12.5%	5.8%	-8.9%	-3.7%	-12.3%	-12.6%	-0.9%	-0.03%	3.0%	12.9%	9.0%	4.60%	9.4%	18.0%	27.1%

สินค้าอุตสาหกรรม 3 อันดับแรกในตลาดส่งออกสำคัญของไทย ไตรมาส 4 ปี 2568

- เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ (+64.5%)
- เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ (+26.1%)
- แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า (+61.6)

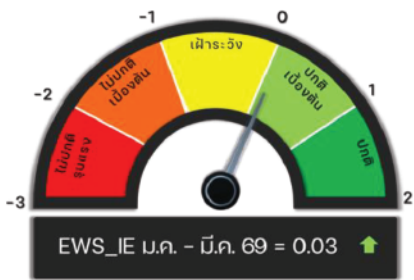
- เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ (+15.0%)
- เคมีภัณฑ์ (+137.9%)
- เครื่องปรับอากาศ และส่วนประกอบ (+31.6%)

- เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ (+117.8%)
- แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า (+40.9%)
- เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ (+43.2%)

- เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ (+11.2%)
- ทองแดง (+114.5%)
- เครื่องตัดต่อ และป้องกันวงจรไฟฟ้า (+8.0%)

- ทองแดง (+36.5%)
- เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ (+12.4%)
- แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า (+35.7)

ดัชนีชี้นำเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทยรายไตรมาส : EWS_IE

หลักการพิจารณาสัญญาณการขึ้นเตือนภัย

ระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทย (EWS_IE) ดำเนินการโดยใช้ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ซึ่งจัดทำโดย สศอ. เปรียบเทียบกับตัวชี้นำเศรษฐกิจล่วงหน้า (Leading indicators) เพื่อวัดค่าความผิดปกติที่มีผลต่อภาคอุตสาหกรรม ทั้งนี้กำหนดใช้สัญลักษณ์มาตรฐานวัดเป็นเครื่องมือชี้ว่าการเตือนภัยล่วงหน้า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ค่าดัชนี มากกว่า 1.0 ปกติสีเขียว, มากกว่า 0.0 ถึง 1.0 ปกติเบื้องต้นสีเขียวอ่อน, น้อยกว่า 0.0 ถึง -1.0 เผ่าระวังสีเหลือง, น้อยกว่า -1.0 ถึง -2.0 ไม่ปกติเบื้องต้นสีแดงอ่อน และน้อยกว่า -2.0 ขึ้นไป ไม่ปกติระดับรุนแรงสีแดง

ดัชนีการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทย (EWS_IE) ไตรมาส 1 ปี 2569 และคาดการณ์ไตรมาส 2 ปี 2569

ไตรมาส 1 ปี 69 ค่าดัชนีฯ ส่งสัญญาณปกติเบื้องต้น ตามการส่งออกสินค้าในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ของไทยที่ขยายตัวได้ รวมทั้งการส่งออกของเงินที่ขยายตัวต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การเกิดปัญหาการสู้รบในตะวันออกกลางที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนของการผลิตปรับเพิ่มขึ้น ตามราคาพลังงานที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยต่างประเทศส่งสัญญาณเผ่าระวัง จากภาคการผลิตของสหภาพยุโรปและอเมริกาที่มีแนวโน้มหดตัวลง

คาดการณ์ไตรมาส 2 ปี 69 ส่งสัญญาณเผ่าระวัง คาดว่าค่าวัฏจักรหดตัวต่อเนื่อง จากภาวะต้นทุนพลังงานและค่าการขนส่งสินค้าภายในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมถึงความเสี่ยงจากการอาจจะเกิดการขาดวัตถุดิบสำหรับใช้ในการผลิตสินค้า นอกจากนี้ ความผันผวนทางด้านนโยบายการค้าและความไม่สงบในภูมิภาคตะวันออกกลาง อาจกระทบต่อการนำเข้าวัตถุดิบและการส่งออกสินค้าของไทยโดยตรง

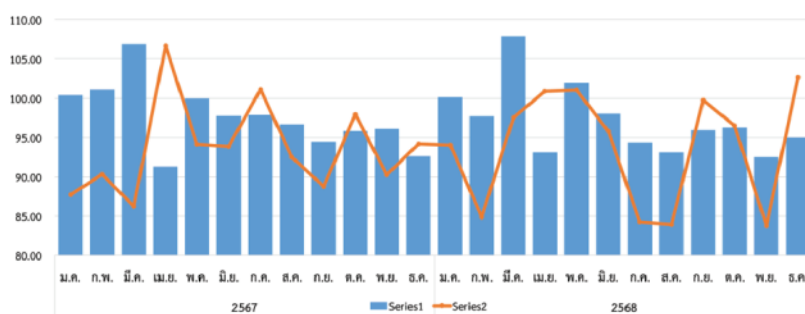
รายการ	ปี พ.ศ. 2567						ปี พ.ศ. 2568						ปี พ.ศ. 2569											
	ไตรมาส 3		ไตรมาส 4		ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4		ไตรมาส 1	ไตรมาส 2*										
Early Warning Indus.	-0.13	-0.16	-0.19	-0.18	-0.09	0.04	-0.01	-0.09	0.02	-0.08	-0.02	-0.02	-0.18	-0.24	-0.22	-0.11	-0.45	-0.38	-0.14	0.29	-0.05	-0.10	-0.15	-0.27
	-0.16		-0.08		-0.03		-0.04		-0.21		-0.31		0.03		-0.17									

หมายเหตุ * คาดการณ์ล่วงหน้า

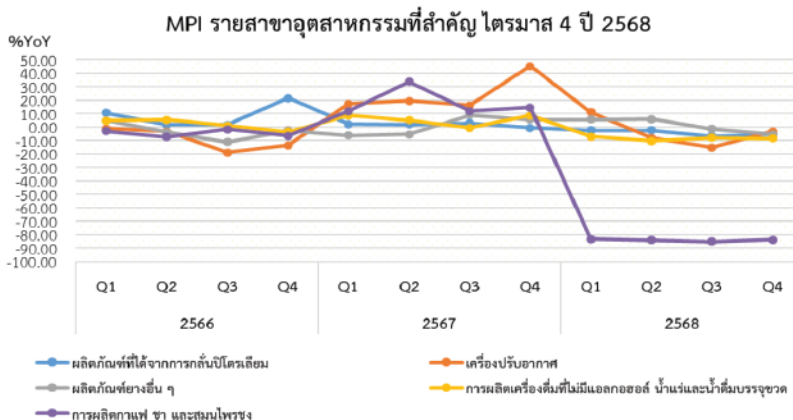
ที่มา รายงานการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายเดือน จาก <https://iiu.oie.go.th/>

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI)

ไตรมาสที่ 4/2568 MPI **หดตัวร้อยละ 0.26** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 อุตสาหกรรมที่ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม **หดตัว** จากไตรมาสเดียวกันของปี 2567 อาทิ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม เครื่องปรับอากาศ ผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำแร่และน้ำดื่มบรรจุขวด กาแฟ ชา และสมุนไพรสำหรับชงเป็นเครื่องดื่ม

MPI (%YoY)		
2567	Apr	3.91
	May	-0.27
	Jun	-0.37
	Q2	0.98
	Jul	2.04
	Aug	-0.83
	Sep	-2.06
	Q3	-0.29
	Oct	0.99
	Nov	-1.58
	Dec	-0.26
	Q4	-0.03
2568	Jan	-0.32
	Feb	-3.36
	Mar	0.86
	Q1	-0.91
	Apr	1.97
	May	2.03
	Jun	0.26
	Q2	1.41
	Jul	-3.58
	Aug	-3.69
	Sep	1.58
	Q3	-1.93
Oct	0.51	
Nov	-3.73	
Dec	2.56	
Q4	-0.26	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม